

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

พระสนธยา ญาณุตตโม (ทาภา)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2551



ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

พระสนธยา ญาณุตตโม (ทาภา)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2551

**THE OPINION OF PEOPLE TO THE ELECTION OF THE PROVINCIAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION : A CASE STUDY OF MUANG
DISTRICT, KHON KAEN PROVINCE**

PHRA SONTAYA YANUTTAMO (TAPAO)

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2551 (2008)**

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
:ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

The Opinion of People to The Election of the Provincial Administrative
Organization :A Case Study of Muang District Khonkaen Province

พระสนธยา ญาณุตตโม (ทาเถา)

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

- | | |
|------------------------|---------------------------------|
| 1.ผศ.ดร.สุกิจ ชัยมุสิก | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ |
| 2.ผศ.ทรงวุฒิ ศรีวิไล | อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ |

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขารัฐศาสตร์ การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

พุทธศักราช 2548

หัวข้อวิทยานิพนธ์	: ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา	: พระสนธยา ญาณุตตโม (ทาเถา)
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงวุฒิ ศรีวิไล
ปีการศึกษา	: 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคลและความรู้ของประชาชนที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 4) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่นโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 354 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์ ผลการวิจัย ดังนี้

1. ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในระดับปานกลาง ร้อยละ 53.40 มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในระดับมาก ร้อยละ 39.82 และมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในระดับน้อย ร้อยละ 6.78
2. ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 5 ด้าน ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในระดับมาก
3. ความคิดเห็นของประชาชน ด้านเขต/หน่วย/ที่เลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
4. ความคิดเห็นของประชาชน ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง และวิธีการหาเสียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
5. ความคิดเห็นของประชาชน ด้านการคัดค้านการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

6. ความคิดเห็นของประชาชน ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

7. ความคิดเห็นของประชาชน ด้านบทกำหนดโทษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

8. ปัจจัยบุคคลคือ ระดับการศึกษาและความรู้ มีความสัมพันธ์ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ส่วน เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และการดำรงตำแหน่ง ไม่มีความสัมพันธ์ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

9. ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านบทกำหนดโทษ ปัญหาการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นไม่มีบทลงโทษที่หนัก จึงทำให้ผู้สมัครไม่กลัวเรื่องการชื้อเสียง ข้อเสนอแนะ ต้องลงโทษผู้สมัครที่ทุจริตการเลือกตั้ง โดยการให้ผู้ที่ทุจริตออกค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งใหม่ 22 คน

Thesis Title : The Opinion of People to the Election of the Provincial Administrative Organization : A Case Study of Muang District Khon Kaen Province

Student's Name : Phra Sonthaya Yanuttamo (Tapao)

Department : Government

Advisor : Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik

Co-Advisor : Asst. Prof. Songwut Sivilai

Academic Year : B.E.2551 (2008)

ABSTRACT

The objective of this research was to 1) to study personal factor 2) to study the opinion involving with the member election process of provincial administrative organization of people residing in Muang District, KhonKaen people 3) to study the personal and people's knowledge related with the people's opinion upon the member election of provincial administrative organization of people residing in Muang District, KhonKaen Province 4) to study problem and people's suggestion involving with the member election of provincial administrative organization of people residing in Muang District, KhonKaen Province.

The questionnaire was used for data collection from 354 people being sampling group, the simple random was used, and the statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and chi-square test.

The findings were as followed:

1. People, who had got knowledge involving with the member election of provincial administrative organization in medium level, were 53.40% Those, who had got the knowledge of that in high level, were made by 39.82%, and those, who had got the knowledge that in low level, were made by 6.78 %.

2. For the people's opinion involving with the member election of provincial administrative organization in high level, when considering on each aspect it was found that for all 5 aspect, the people's opinion involving with the member election of provincial administrative organization was at high level.

3. For the people's opinion derived from the polling station/ electorate/by overall views, it was at high level.

4. For the people's opinion involving election expense, and campaign by overall views, it was at high level

5. For the people's opinion involving with the election protest by overall views, it was at high level

6. For the people's opinion involving on the election implementation by overall views, it was at high level

7. For the people's opinion involving on penalty determination by overall views, it was at high level

8. As for the personal factor-educational, income level knowledge related with the the people's opinion involving with the member election of provincial administrative organization it was the significant level at 0.05.

On the other hand, for sex, age, status, occupation, and expense averaged permonth, and holding the position being not related with the people's opinion involving with the member election of provincial administrative organization, it was also significant level at 0.15.

9. As for problem and suggestion it was found that there have not been heavy punishment for local election, those who are candidates for the local election have never felt afraid of vote buying, the suggestion is those who are dishonest in the local election must be punished to pay for reelection as averaged cost = 22.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกิจ ชัยมุขสิท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงวุฒิ ศรีวิไล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งท่านทั้งสองได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษา ให้ความรู้ คำแนะนำ และข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่า พร้อมทั้งตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลงได้ด้วยความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยเจริญพรขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแบบสอบถาม และรองศาสตราจารย์ สำเร็จ จันทรสวรรณ ที่ให้คำแนะนำแก้ไขตรวจสอบในเรื่องการประมวลผล ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณคณะอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสานที่ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้ามาศึกษา ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาร่วมรุ่นรัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 1 ทุก รูป /ท่าน ที่ให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

พระสนธยา ญาณคุตโตโม (ทาเถา)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา : พระสนธยา ญาณตุตโม (ทาเถา)
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงวุฒิ ศรีวิไล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
()

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงวุฒิ ศรีวิไล)

..... กรรมการ
()

..... กรรมการ
()

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

**Thesis Title : The Opinion of People to the Election of the Provincial Administrative
Organization : A Case Study of Muang District, Khon Kaen Province**
Student's Name : Phra Sonthaya Yanuttamo (Tapao)
Department : Government
Advisor : Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik
Co-Advisor : Asst. Prof. Songwut Srivilai

**Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.**

..... **Dean of Graduate School**
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thesis Committee

..... **Chairman**
()

..... **Advisor**
(Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

..... **Co-Advisor**
(Asst. Prof. Songwut Srivilai)

..... **Member**
()

..... **Member**
()

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งของประชาชนต่อการปกครองส่วนท้องถิ่น	10
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด	12
2.4 พระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น พ.ศ.2546	28
2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	35
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
2.7 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย	39
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42

3.2 พื้นที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	45
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
3.4 การวัดค่าตัวแปร	45
3.5 ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	48
3.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	48
3.7 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล	48
3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
3.9 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	50
4.2 ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	54
4.3 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	58
4.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ของปัจจัยส่วนบุคคลและความรู้ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	64
4.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะ	74
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
5.1 สรุป	79
5.2 อภิปรายผล	82
5.3 ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	89
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	90
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถาม	98
ภาคผนวก ค หนังสืออนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม	100

ประวัติผู้วิจัย

102

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และขนาดกลุ่มตัวอย่าง	44
ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	50
ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ อายุของกลุ่มตัวอย่าง	51
ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ การศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	51
ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	52
ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง	52
ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง	53
ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง	53
ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ การดำรงตำแหน่งทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง	54
ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ ระดับความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	54
ตารางที่ 11 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รายข้อ	55
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รายด้าน	58
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของประชาชนด้านเขต/หน่วย/ที่เลือกตั้ง รายข้อ	59
ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของประชาชนด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง รายข้อ	60
ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็น ของประชาชนด้านการคัดค้านการเลือกตั้ง รายข้อ	61
ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของประชาชนด้านการดำเนินการเลือกตั้ง รายข้อ	62
ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของประชาชนด้านบทกำหนดโทษ รายข้อ	63

ตารางที่ 18	สรุปความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบุคคล ความรู้ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	64
ตารางที่ 19	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	65
ตารางที่ 20	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	66
ตารางที่ 21	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	67
ตารางที่ 22	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	68
ตารางที่ 23	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	69
ตารางที่ 24	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	70
ตารางที่ 25	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	71
ตารางที่ 26	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการดำรงตำแหน่งทางการเมือง กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	72
ตารางที่ 27	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ กับความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	73
ตารางที่ 28	ปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านเขต/หน่วย/ที่เลือกตั้ง	74
ตารางที่ 29	ปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง	75
ตารางที่ 30	ปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการคัดค้านการเลือกตั้ง	76
ตารางที่ 31	ปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง	77
ตารางที่ 32	ปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านบทกำหนดโทษ	78

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

14

แผนภูมิที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

41

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเมืองการปกครองของประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยในโลกนี้ไม่ว่าประเทศใดก็ตาม ย่อมหลีกเลี่ยงการเลือกตั้งไม่ได้ ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่มีการบริหารการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกโดยประชาชน โดยระบอบการปกครองในประเทศไทยเป็นประชาธิปไตยทางอ้อมต้องมีการตั้งกติกา ออกกฎหมาย เพื่อเลือกผู้แทนเข้าไปบริหารงานแทนประชาชน แต่ถ้าการเลือกตั้งใด ๆ ก็ตามที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่มีความรู้ ความเข้าใจในระบอบการปกครอง ก็ถูกชักจูง หลอกล่อหรือบังคับให้เลือกตั้ง ไม่มีความเป็นอิสระถูกรอบงำ การเลือกตั้งนั้นก็ไม่มีความเป็นประชาธิปไตยเช่นกัน ดังมีพระบรมราโชวาทพระราชทานไว้ว่า

“ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปรกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดี ไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้”¹

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้กำหนดไว้ในหมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 72 บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 87² และ

¹พระบรมราโชวาทในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ณ ค่ายลูกเสือ วชิรารุช อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี วันพฤหัสบดี ที่ 10 ธันวาคม 2512. อ้างใน บัญญัติ พุ่มพันธ์, **รวมกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท บพิชการพิมพ์ จำกัด, 2547), หน้า 1.

²ทรงวุฒิ ศรีวิไล, **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550**, (ขอนแก่น : โรงพิมพ์ขอนแก่นการพิมพ์, 2550), หน้า 104-505.

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 (แก้ไขเพิ่มเติม 2546) องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เป็นอีกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งที่มีการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามวาระ และต้องอาศัยหลักเกณฑ์การเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นนี้ จากการเลือกตั้งครั้งที่ผ่าน ๆ มาประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าที่ควรเนื่องจากการเมืองในประเทศไทยรวมทั้งการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมีการเลือกตั้งบ่อยเกินไป และในพระราชบัญญัติการเลือกตั้งใหม่ที่มีการแบ่งเขตมากขึ้น จึงเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ประชาชนเกิดความสับสนในการเลือกตั้งรวมทั้งกระบวนการดำเนินการเลือกตั้งในเรื่อง เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การรับสมัครค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง วิธีการหาเสียงในการเลือกตั้ง การลงคะแนน การนับคะแนน การประกาศผลการเลือกตั้ง การคัดค้าน การควบคุมการเลือกตั้ง รวมทั้งบทลงโทษ ซึ่งเป็นกระบวนการในการจัดการเลือกตั้งทั้งหมด มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ ประชาชนในจังหวัดขอนแก่น มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเลือกตั้งเพียงใด

นักการเมืองคือผู้ที่ประชาชนเลือกตั้งให้มาปกครองบ้านเมือง มี 2 ระดับ คือนักการเมืองระดับชาติ ได้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรี และสมาชิกวุฒิสภา นักการเมืองระดับท้องถิ่น ได้แก่ ผู้ที่รัฐบาลกลางแบ่งภารกิจบางอย่างมาให้ทำ ได้แก่ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา และสมาชิกเมืองพัทยา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศบาลและสมาชิกเทศบาล

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ความคิดเห็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น โดยเลือกประชากร กลุ่มตัวอย่างในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น เป็นกรณีศึกษา เพื่อทราบปัญหาและสามารถแก้ปัญหา พัฒนาศักยภาพของประชาชนในการเลือกตั้ง พัฒนาระบบการเลือกตั้ง และพัฒนาประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศให้มีความเข้มแข็ง ได้คนดีเข้ามาบริหารบ้านเมือง ทำให้ระบอบประชาธิปไตยเกิดการพัฒนา บ้านเมืองเกิดความสงบสุข และเกิดความเจริญรุ่งเรือง ตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1.2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.2.4 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น มีขอบเขต ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

มีขอบเขตและเนื้อหาตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2546

- เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง สถานที่เลือกตั้ง

- การรับสมัคร ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง วิธีการหาเสียงในการเลือกตั้ง การลงคะแนน การนับคะแนน

- การประกาศผลการเลือกตั้ง การคัดค้าน การควบคุมการเลือกตั้ง

- การดำเนินการเลือกตั้ง

- บทกำหนดโทษ

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยคือ เทศบาลนครขอนแก่น เทศบาลตำบลจำนวน 5 เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลอีก 13 องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.4.1 ได้ทราบคุณลักษณะส่วนบุคคล ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.4.2 ได้ทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น

1.4.3 ได้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขของประชาชนที่มีต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น

1.4.4 ใช้เป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นในการพัฒนาในส่วนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และหน่วยงานองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางด้านความรู้สึกของบุคคลที่มีลักษณะเป็นการลงมติหรือการตีความ โดยอาศัยความรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นลักษณะที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ชอบ ไม่ชอบ ไม่แน่ใจ

ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการจำในรายละเอียดข้อเท็จจริงของสิ่งต่างๆ ที่ได้รับรู้หรือประสบมาในอดีตและสามารถระลึกถึงใหม่ได้ในลักษณะเหมือนหรือใกล้เคียงกับสิ่งที่เคยรับรู้รับทราบ หรือประสบมา

ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการสื่อความหมาย การอธิบาย การตีความ การขยายความเกี่ยวข้องสัมพันธ์และเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกันของสิ่งที่ตนรับรู้ รับทราบหรือมีประสบการณ์ต่อบุคคลอื่นในลักษณะการพูด เขียนหรือใช้สัญลักษณ์ โดยอาศัยพื้นฐานจากความรู้ที่ตนมีอยู่

ความคิดเห็นของประชาชน หมายถึง การแสดงออกทางด้านความรู้สึกของบุคคลที่มีลักษณะเป็นการลงมติหรือการตีความ โดยอาศัยความรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นลักษณะที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ชอบ ไม่ชอบ ไม่แน่ใจ ต่อการเมืองและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในด้าน ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง และวิธีการหาเสียงในการเลือกตั้ง การนับคะแนนและการประกาศผลการเลือกตั้ง การคัดค้านการเลือกตั้ง การควบคุมการเลือกตั้ง บทกำหนดโทษ

การดำเนินการเลือกตั้ง หมายถึงการรับผิดชอบในการจัดให้มีการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง และกำหนดผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่รับสมัครเลือกตั้ง กำหนดหน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง แต่งตั้ง และจัดอบรมเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ตรวจสอบบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และดำเนินการถอนชื่อ หรือเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดำเนินการเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนนเลือกตั้ง และการประกาศผลการนับคะแนนการเลือกตั้ง จัดให้มีหีบและวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคใดวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่งตั้งหรือมอบหมายให้คณะบุคคล หรือบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

สมาชิกสภาท้องถิ่น หมายถึง ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร ในที่นี้คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ความรู้เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การที่ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หมายถึง ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 และตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545 (เพิ่มเติม) พ.ศ.2546

การเลือกตั้ง หมายถึง การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนจังหวัด หมายถึง องค์การบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่นที่มีภารกิจรับผิดชอบต่อชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งในเขตเมืองและชนบทซึ่งก็คือพื้นที่ทั้งจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีภารกิจอำนาจหน้าที่มากมายหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งด้านการบริหารจัดการและการสนับสนุน การปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ในการดำเนินกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ก็มีงบประมาณเป็นของตนเอง จากรายได้ตามที่กฎหมายกำหนดและรายได้ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดเก็บเอง โดยการออกข้อบัญญัติจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งในส่วนของรายได้นั้น องค์การบริหารส่วน

จังหวัดแต่ละแห่ง จะมีรายได้ไม่เท่ากัน เนื่องจากความแตกต่างของเขตพื้นที่จังหวัด ความสามารถในการจัดเก็บภาษี ทรัพยากรอันเป็นแหล่งที่มาของรายได้ ซึ่งมีที่มาของรายได้ที่หลากหลาย แต่ต้องอยู่ภายใต้ตามที่กฎหมายกำหนด

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษา ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เพื่อกำหนดเป็นกรอบในการศึกษาซึ่งมีเนื้อหา ดังนี้

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งของประชาชนต่อการปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 2.4 พระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น พ.ศ.2546
- 2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.1.1 ความหมายของความคิดเห็น

ได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า ความคิดเห็นไว้หลายท่าน และได้นำมาเสนอไว้พอเป็นสังเขปดังต่อไปนี้

ความคิดเห็น (Opinion) ตามพจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2524) ได้ให้ความหมายไว้ว่า

1. ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ได้เสมอไปก็ตาม
2. ทศนะหรือประมาณการที่เกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นหนึ่ง เช่น ทศนะเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายวางแผนครอบครัว

3. คำแถลงของผู้ที่ยอมรับนับถือกันว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอคำปรึกษา¹

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางด้านความรู้สึกของบุคคลที่มีลักษณะเป็นการลงมติหรือการตีความ โดยอาศัยความรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นลักษณะที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ชอบ ไม่ชอบ ไม่แน่ใจ

2.1.2 การวัดความคิดเห็น

เนื่องจากความคิดเห็นและทัศนคติมีความหมายและลักษณะที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้นการวัดความคิดเห็นจึงสามารถใช้วิธีการวัดในทางทัศนคติได้ด้วย แต่เนื่องจากการวัดทัศนคติเป็นพฤติกรรมภายใน และไม่สามารถทราบได้เลยว่าบุคคลมีทัศนคติอย่างไร ดังนั้นจึงต้องใช้วิธีการอนุมานจากพฤติกรรมภายนอก และมีวิธีการวัดไว้ดังนี้

นีออน กลินรัทน์ ได้กล่าวถึงการวัดไว้ดังนี้

1. การรายงานตนเอง (Self – report measures) เป็นการวัดทัศนคติโดยวิธีการให้ผู้ถูกวัดรายงานตนเองถึงความรู้สึก ทำที่ ต่อสิ่งนั้น ๆ อาจเป็นไปได้ในรูปทางบวกหรือทางลบ ไม่ได้แยกวัดองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม แต่จะวัดเพียง ดี ไม่มีดี สนับสนุนคัดค้าน เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย มาตรการวัดทัศนคติแบบนี้แบ่งออกได้หลายประเภทดังนี้

1.1 มาตรการของเซอร์สโตน (Thurstone scale) การสร้างมาตรการวัดแบบนี้โดยรวบรวมข้อความที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ต้องการวัดควรได้ประมาณ 100 ข้อ เป็นอย่างน้อย โดยมีลักษณะเป็นทางบวกอย่างมาก เป็นกลาง และทางลบอย่างมาก หลังจากนั้นก็ให้เลือกตอบว่าข้อความใดบ้างที่ต่างกับความคิดเห็นของผู้ที่ต้องการวัด ต่อจากนั้นนำมาคำนวณค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อความ แล้วเลือกข้อความตามค่ามาตราที่วัดได้ ก็จะเหลือข้อความเพียง 20 ข้อความ หรือมากที่สุดไม่เกิน 45 ข้อความ

1.2 มาตรการของไลเคิร์ต (Likert – type scale) ได้สร้างมาตรการวัดโดยพัฒนามาจากของ Thurstone มีข้อความทั้งทางบวกและทางลบปะปนกันไปส่งไปให้ผู้ตอบตัดสินใจว่าข้อความใดตรงกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบที่สุด ซึ่งมี 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่มีความเห็น ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

¹อุทิศ แก้วขาว, “ความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกี่ยวกับคุณลักษณะและบทบาทของนายกเทศมนตรี : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2543, หน้า 5-6

1.3 มาตรฐานความหมาย (Semantic differential scale) Osgood เป็นผู้สร้างมาตรวัดแบบนี้ ลักษณะมาตรวัดจะประกอบด้วยคำคุณศัพท์ที่บรรยายลักษณะของเป้าหมายที่เราต้องการวัดที่เราแสดงลักษณะตรงกันข้ามเช่น บวก ลบ ดี เลว ยินดี ไม่นินดี และระหว่างคำคุณศัพท์ทั้งคู่จะมีช่วงห่างกัน 7 อันตรภาคชั้น โดยผู้ตอบจะเลือกตอบว่าความรู้สึกที่เขามีต่อเป้าหมายนั้นอยู่ในอันตรภาคชั้นใด คะแนนของทัศนคติก็จะดูจากแต่ละข้อ ซึ่งจะอยู่ระหว่าง 1-7 คะแนน คะแนน 1 หมายถึงทัศนคติทางลบ คะแนน 7 หมายถึงทัศนคติทางบวก²

2. การสังเกตพฤติกรรม (Observation of overt behavior) การสังเกตพฤติกรรมภายนอกของบุคคลเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้ถึงทัศนคติของบุคคลได้ ซึ่งอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ประกอบด้วยเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อธิบายเพิ่มเติมนอกจากนี้อาจจะใช้วิธีการต่างๆ ต่อไปนี้เพื่อวัดทัศนคติ ได้แก่

2.1 การใช้วิธีกึ่งสะท้อนภาพ เช่น การให้ผู้ถูกศึกษาบรรยายภาพที่ไม่ชัดเจนหรือให้เติมคำหรือข้อความ หรือให้คำพูดใดคำพูดหนึ่งที่นึกขึ้นได้ทันทีหลังจากที่เสนอคำที่ต้องการวัด

2.2 ผลการทำแบบทดสอบแบบปรนัย คือ การเลือกคำตอบจากแบบทดสอบแบบปรนัยในตัวเลือกที่ไม่ถูกต้อง และแสดงถึงความลำเอียงในเรื่องนั้น โดยจะต้องมีคำตอบที่ถูกต้องไว้ด้วย

2.3 การวัดจากปฏิกิริยาของร่างกาย เนื่องจากว่าขณะร่างกายเกิดอารมณ์จะมีปฏิกิริยาของร่างกายที่สามารถวัดได้ เช่น ใช้เครื่องวัดการตอบสนองของผิวหนัง การวัดอัตราการเต้นของหัวใจ การบีบตัวของหลอดเลือด การหดและขยายตัวของม่านตา สิ่งเหล่านี้จะทำให้เรารู้ถึงความเข้มของทัศนคติแต่ไม่สามารถบอกทิศทางว่าเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

Best, John W., & Kahn, James V. ได้เสนอแนะว่าวิธีที่ง่ายที่สุด ในการที่จะบอกถึงความคิดเห็น คือ การแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ เพราะจะทำให้เห็นว่าการคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร การใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย การให้คะแนนขึ้นอยู่กับข้อความว่าจะเป็นปฏิฐาน (Positive) หรือนิเสธ (Negative)³

สรุปได้ว่า การวัดความคิดเห็นมีมากมายหลายวิธีการด้วยกันแล้วแต่ความเหมาะสมที่เราต้องการใช้วิธีการใดจึงจะทำให้ได้ประโยชน์จากการแจกแบบสอบถามในการเก็บข้อมูล เช่น 1.)

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 9-10.

³Best, John W., & Kahn, James V., *Studies in Comparative International Development* 1983, อ้างใน อุทิศ แก้วขาว, “ความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกี่ยวกับคุณลักษณะและบทบาทของนายกเทศมนตรี: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา”, อ้างแล้ว, หน้า 9.

การรายงานตนเองเป็นการวัดทัศนคติโดยวิธีการให้ผู้ถูกวัดรายงานตนเองถึงความรู้สึก ทำที่ ต่อถึงนั้น ๆ อาจเป็นไปได้ในรูปแบบบวก หรือทางลบ 2.) การสังเกตพฤติกรรมภายนอกของบุคคล เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้ทราบถึงทัศนคติของบุคคลได้ ซึ่งอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ประกอบด้วย เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อธิบายเพิ่มเติม นอกจากนี้อาจใช้วิธีการต่าง ๆ ต่อไปนี้เพื่อวัดทัศนคติซึ่งได้เสนอแนะว่าวิธีที่ง่ายที่สุด ในการที่จะบอกถึงความคิดเห็น คือ การแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งของประชาชนต่อการปกครองส่วนท้องถิ่น

ความหมายของความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

เมธี สมภักดี ได้สรุปและให้ความหมาย การเลือกตั้ง ว่าเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) อันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้องหรือสนับสนุนให้มีการกระทำ หรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในการเมือง หรือการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบต่อประชาชน โดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์นโยบาย และวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตนด้วยความคาดหวังว่าผู้แทน หรือพรรคการเมืองที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้น จะนำอุดมการณ์และนโยบายเป็นแนวนโยบายในการบริหารประเทศ และทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง⁴

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ได้ให้ความหมาย การเลือกตั้ง เป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งในกระบวนการทางการเมืองและการปกครอง เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนในการปกครองประเทศ เจตจำนงดังกล่าวปรากฏอยู่ในลักษณะของการเรียกร้อง (Pemand) หรือสนับสนุน (Support) ต่อการตัดสินใจทั้งหลายในระบบการเมือง⁵

สุขุม นวลสกุล ได้ให้ความหมายคำว่า การเลือกตั้ง ว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับระบอบประชาธิปไตย การเลือกตั้งต้องมีสม่าเสมอเพื่อเป็นหลักประกันให้รัฐบาลปกครองเพื่อประชาชน หรือเพื่อให้ประชาชนมี โอกาสเปลี่ยนแปลงผู้ปกครองในกรณีที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่างมี

⁴เมธี สมภักดี, พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และการเลือกตั้ง, (มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย : ขอนแก่นการพิมพ์, 2547), หน้า 168.

⁵พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, การเลือกตั้งกับการพัฒนาทางการเมืองไทย, เอกสารการสอนชุดวิชา ปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย, 2534), หน้า 210.

ประสิทธิภาพ การเลือกตั้งเป็นเครื่องมือสำคัญของประชาชนที่จะลิขิตอนาคตของประเทศและยื่นยันหลักการ “อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน”⁶

กรมล ทงธรรมเนียมชติและคณะ ได้ให้ความหมายการเลือกตั้งว่า เป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่งซึ่งหมายถึงกิจกรรมทางการเมืองที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตนเพื่อทำหน้าที่ในรัฐสภาและรัฐบาล เป็นกลไกแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้อง และสนับสนุนให้มีการปฏิบัติจัดทำ หรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง และการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน การที่ประชาชนเลือกผู้แทนหรือกลุ่มการเมือง หรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์ และนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของตน ก็เพราะประชาชนเชื่อว่าผู้แทนที่ตนเลือกไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้นจะใช้อุดมการณ์ที่ประกาศไว้เป็นแนวทางในการนำนโยบายไปปฏิบัติและบริหาร ดังนั้นการเลือกตั้งจึงเป็นกิจกรรมที่ประชาชนแสวงหาทางเลือกในการปกครอง และตอบสนองความต้องการของตนเอง⁷

สรุปจากการศึกษาคำว่าการเลือกตั้งนั้น หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแสดงออกในลักษณะที่เป็นกิจกรรมอันสำคัญยิ่งของประชาชนที่พึงปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติให้กระทำ การเลือกตั้งเป็นการตัดสินใจเลือกตัวแทนของตนเพื่อเข้าไปทำหน้าที่ในการปฏิบัติและบริหารแทนตนเอง การเลือกตั้ง คือ การไปทำหน้าที่ตามหลักกฎหมายได้บัญญัติไว้ตามอำนาจอธิปไตยของตนเองโดยมีหลักเกณฑ์การเลือกตั้ง ดังนี้

หลักเกณฑ์การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งจะมีความหมายและถือว่าเป็นที่มาของความชอบธรรมในอำนาจของรัฐบาลและผู้ปกครองนั้น ต้องมีหลักเกณฑ์สำคัญ ๆ ที่ยอมรับเป็นสากล 6 ประการ ดังนี้

1. หลักความอิสระแห่งความเลือกตั้ง (Freedom of Election) กล่าวคือ การออกเสียงเลือกตั้งจะต้องเป็นไปโดยอิสระ ปราศจากการบังคับหรือการกระทำใด ๆ ที่เป็นเหตุให้การเลือกตั้งถูกบิดเบือนไปจากเจตจำนงที่แท้จริงของผู้ออกเสียงเลือกตั้ง

2. หลักการเลือกตั้งตามกำหนดระยะเวลา (Periodic Election) โดยจะต้องกำหนดเวลาการเลือกตั้งที่แน่นอน เช่น กำหนดให้มีการเลือกโดยปกติทุก 4 ปี หรือ 5 ปี เป็นต้น

⁶สุขุม นวลสกุล และวิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ, การเมืองและการปกครองไทย, (ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2535), หน้า 249.

⁷กรมล ทงธรรมเนียมชติ และคณะ, การเมืองและการปกครองไทย, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2531), หน้า 1-2.

3. หลักการเลือกตั้งอย่างแท้จริงหรือการเลือกตั้งที่ยุติธรรม (Genuine Election)

กล่าวคือ รัฐบาลมีหน้าที่สำคัญที่จะต้องดำเนินการให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยบริสุทธิ์ตามตัวบทกฎหมาย และจัดให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการดำเนินการเลือกตั้งให้ได้มากที่สุด รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านการเลือกตั้ง หากการเลือกตั้งนั้นไม่เป็นไปโดยบริสุทธิ์อย่างแท้จริง

4. หลักการออกเสียง (Universal Suffrage) เป็นการเปิดโอกาสให้มีการออกเสียงเลือกตั้งอย่างทั่วถึง เว้นแต่มีข้อจำกัดอันเป็นที่ยอมรับทั่วไป เช่น ไม่ให้สิทธิเลือกตั้งแก่เด็ก และบุคคลที่มีจิตบกพร่อง เป็นต้น

5. หลักการเลือกตั้งอย่างเสมอภาค (Equal Suffrage) หมายความว่า บุคคลที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง มีสิทธิคนละหนึ่งเสียงและคะแนนเสียงทุกคะแนนมีน้ำหนักเท่ากัน

6. หลักการลงคะแนนลับ (Secret Suffrage) หมายถึง การออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนเป็นเอกสิทธิ์ของผู้เลือกตั้ง โดยเด็ดขาด เอกสิทธิ์นี้จะต้องได้รับการปกป้องพิทักษ์โดยการให้ออกเสียงลงคะแนนลับโดยผู้ออกเสียงไม่จำเป็นต้องบอกผู้อื่นว่าตนเลือกใคร ทั้งนี้ เพื่อให้การออกเสียงเลือกตั้งเป็นไปโดยบริสุทธิ์ปราศจากข่มขู่บีบบังคับจากอิทธิพลใด ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อเสรีภาพหรือการตัดสินใจของผู้เลือกตั้ง⁸

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

2.3.1 ประวัติและความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรก ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช 2476 พระราชบัญญัตินี้มี 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ว่าด้วยเรื่องเทศบาล และส่วนที่ 2 ว่าด้วยเรื่องสภาจังหวัด การจัดตั้งสภาจังหวัดในครั้งแรกนี้ได้กำหนดให้ประชาชนเลือกตั้งผู้แทนของตนเข้ามาเป็นสมาชิก โดยให้สมาชิกสภาจังหวัดมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาผู้ว่าราชการจังหวัด ต่อมาปี พ.ศ. 2481 รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. 2481 เพื่อแยกกฎหมายที่เกี่ยวกับสภาจังหวัดโดยเฉพาะ โดยแยกออกมาต่างหากจากพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2476 ต่อมาในปี พ.ศ.2498 จึงได้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายขึ้นมาใหม่ คือ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหาร และกำหนดให้สภาจังหวัดซึ่งประชาชนเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในสภาจังหวัดเป็นสภานิติบัญญัติ มีหน้าที่ควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร และ

⁸ วิชาศักดิ์ จารุชยนิวัฒน์, การเมืองไทย สถาบันและกระบวนการ, (ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545), หน้า 83-85.

นอกจากนั้นยังมีอำนาจหน้าที่สอบถามการปฏิบัติงานของข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดด้วย บทบาทหน้าที่ที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนจังหวัดคือการพัฒนาท้องถิ่น

ต่อมา พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับการแก้ไขปรับปรุง บทบาท อำนาจหน้าที่ และโครงสร้างการบริหารงานใหม่จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติขึ้นใหม่ คือ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 และในปี พ.ศ. 2546 ก็มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอีกครั้งจนถึงปัจจุบัน

2.3.2 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

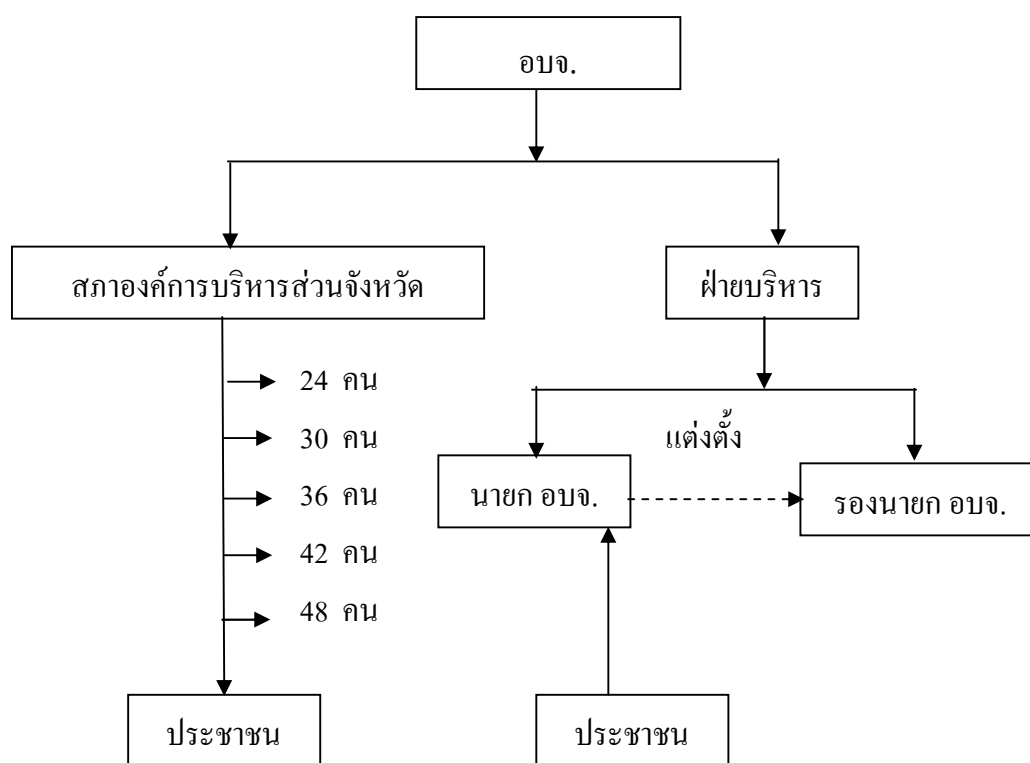
โครงสร้างการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย ดังนี้ คือ

1. ฝ่ายสภา มาจากการเลือกตั้งในท้องถิ่น เรียกว่า “สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด” จากทุกอำเภอและกิ่งอำเภอรวมกันทำหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด การกำหนดนโยบาย การอนุมัติจัดทำแผนพัฒนาการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารให้เป็นไปตามมติของสภา สำหรับจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จะมีได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับจำนวนประชากร ตามทะเบียนราษฎรปีสุดท้ายที่มีการเลือกตั้ง คือ ในจังหวัดที่มีราษฎรไม่เกินห้าแสนคน มีได้ 24 คน มีราษฎรตั้งแต่ห้าแสนคนไม่เกินหนึ่งล้านคน มีได้ 30 คน มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งล้านคนไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนคน มีได้ 36 คน มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งล้านห้าแสนคนไม่เกินสองล้านคน มีได้ 42 คน และมีราษฎรตั้งแต่สองล้านคนขึ้นไป มีได้ 48 คน ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 9 โดยจะอยู่ในวาระคราวละ 4 ปี

2. ฝ่ายบริหาร นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด จะมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนในจังหวัด และให้นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้ง รองนายองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขึ้นเป็นคณะผู้บริหารสำหรับจำนวนที่จะแต่งตั้งได้นั้น ให้ถือจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเกณฑ์ คือ จังหวัดใดที่มีสมาชิกสี่สิบสี่คน หรือสามสิบคน แต่งตั้งได้ 2 คน จังหวัดใดที่มีสมาชิกสามสิบหกคนหรือสี่สิบสองคน แต่งตั้งได้ 3 คน และจังหวัดใดที่มีสมาชิกสี่สิบแปดคน แต่งตั้งได้ 4 คนตามลำดับ ซึ่งได้กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 มาตรา 35 ทั้งนี้ มีหน้าที่ในการบริหารงานตามภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ภายใต้การ

กำกับดูแลของรัฐบาล เพื่อความมั่นคงความสงบเรียบร้อย และประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวม⁹

โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
 ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 ถึงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2546



แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

⁹องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ฝ่ายนโยบายและแผน, กองแผนและงบประมาณ แผนพัฒนาห้าปี (พ.ศ. 2548-2552), 2548, หน้า 6.

2.3.3 อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) มีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งได้ มาตรา 11 (7)
- 2) เลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (มาตรา 17) หรือมีมติให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ้นจากตำแหน่งได้ (มาตรา 18 วรรคสอง (4))
- 3) เลือกคณะกรรมการสามัญและคณะกรรมการวิสามัญของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (มาตรา 33)
- 4) รับทราบนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ก่อนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเข้ารับหน้าที่ และรับทราบรายงานแสดงผลการปฏิบัติตามนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นประจำทุกปี (มาตรา 35/4)
- 5) อนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนา 3 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 6) ให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 7) ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีสิทธิตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (มาตรา 31) : เสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยไม่มีการลงมติ (มาตรา 44/2) : เสนอข้อสอบถามต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาคและให้หัวหน้าหน่วยงานราชการ ซึ่งมาปฏิบัติหน้าที่ในเขตจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ (มาตรา 32)
- 8) การปรึกษาหารือในสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ต้องเป็นกิจการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น โดยเฉพาะ ห้ามปรึกษาหารือในเรื่องนอกเหนืออำนาจหน้าที่ (มาตรา 29)

2.3.4 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

กรอบนโยบายของพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คือ

มาตรา 45 องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

- 1) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
- 2) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- 3) สนับสนุนสภาตำบล และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- 4) ประสาน และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- 5) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบล และราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- 6) อำนาจหน้าที่ของจังหวัด ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล

7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบำรุงรักษาศิลปประจักษ์ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

8) จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการท้องถิ่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

9) จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคอาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีดังนี้

มาตรา 17 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

- 1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- 2) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาท้องถิ่น
- 3) การประสาน และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 4) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

- 5) การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6) การจัดการศึกษา
- 7) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 8) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎร ในการพัฒนาท้องถิ่น
- 9) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- 10) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
- 11) การกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลรวม
- 12) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ
- 13) การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
- 14) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 15) การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่น หรือจากสหการ
- 16) การสร้างและบำรุงรักษาทางบก และทางน้ำ ที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 17) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง
- 18) การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
- 19) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
- 20) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์ และหอจดหมายเหตุ
- 21) การขนส่งมวลชน และการวิศวกรรมจราจร
- 22) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 23) จัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด
- 24) จัดทำกิจกรรมใดอันเป็นอำนาจ และหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- 25) สนับสนุน หรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- 26) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 27) การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กสตรีคนชรา และผู้ด้อยโอกาส

28) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

29) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

ซึ่งทั้งหมดเป็นอำนาจหน้าที่ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ลักษณะของการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการให้บริการสาธารณะใน เขตจังหวัด ตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจ มีดังนี้

(1) เป็นลักษณะการดำเนินงานในโครงการที่มีขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

(2) เป็นการดำเนินงานที่ปรากฏถึงกิจกรรม ที่เป็นภาพรวมขององค์กรปกครองท้องถิ่นใน จังหวัดที่มุ่งต่อประโยชน์ของท้องถิ่นหรือประชาชนเป็นส่วนรวมและไม่เข้าไปดำเนินงานที่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดสามารถดำเนินการได้เอง

(3) เข้าไปดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการในลักษณะที่มีความคาบเกี่ยว ต่อเนื่อง หรือมีผู้ที่ได้รับประโยชน์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า 1 แห่ง ขึ้นไป

รายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีรายได้ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ดังต่อไปนี้

1. รายได้จากภาษีอากรและเงินรายได้ ได้แก่ ค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วน จังหวัด สำหรับน้ำมันเบนซิน และน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับ รถยนต์ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตจังหวัด โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินลิตรละสิบสตางค์ สำหรับน้ำมันและกิโลกรัมละไม่เกินสิบสตางค์สำหรับก๊าซปิโตรเลียม ค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การ บริหารส่วนจังหวัดสำหรับยาสูบ ซึ่งจัดเก็บจากการค้าในเขตจังหวัด โดยการออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่ม ได้ไม่เกินมวนละสิบสตางค์ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษี และค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้ง เงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และ ค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษา แห่งชาติ อากรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรังนกอีแอ่น ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่า ด้วยแร่ ที่ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสิบของค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ ภายในเขต องค์การบริหารส่วนจังหวัด ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม โดยได้รับการ

จัดสรรในอัตราร้อยละยี่สิบของค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ ภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยออกข้อบัญญัติเรียกเก็บจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นจัดให้มี รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนจังหวัด รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนจังหวัด รายได้จากการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

2. เงินอุดหนุน หรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้

3. เงินกู้ได้แก่ พันธบัตร หรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ และเงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

4. เงิน และทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้ รวมทั้ง รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

เมื่อพิจารณาจากแหล่งที่มารายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว จะเห็นได้ว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ละแห่งจะมีรายได้ไม่เท่ากัน ซึ่งเกิดจากความแตกต่างของที่มาของรายได้แต่ละประเภท และความสามารถในการจัดเก็บภาษีด้วยตนเองของแต่ละองค์การบริหารส่วนจังหวัดและการออกข้อบัญญัติจัดเก็บภาษี พร้อมทั้งสัดส่วนที่ได้รับการจัดสรรภาษีอากรที่ไม่เท่ากัน เนื่องจากแต่ละแห่งมีทรัพยากรต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดรายได้ไม่เหมือนกันและเท่ากัน

การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัด

กฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ได้กำหนดเกี่ยวกับผู้ใช้อำนาจในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตามกฎหมาย การกำกับดูแลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ การสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง อำนาจการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด กรณีเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน หรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม กรณีสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่พิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้แล้วเสร็จ และกรณีที่ไม่อาจจัดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งแรกได้หรือไม่ อาจเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ และมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติ กำกับดูแลการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและอำนาจยับยั้ง หรือเพิกถอนการกระทำ การเพิกถอนมติ

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และการออกกฎระเบียบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติ เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ในการบริหารงานองค์กรแนวใหม่ ตามนโยบายของรัฐบาลและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาโดยมุ่งเน้นและต้องการให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการ วิธีการ และนาระบบบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์มาประยุกต์ใช้อย่างจริงจัง ความสำเร็จขององค์กรถือเป็นเรื่องสำคัญ ดังนั้น ผู้นำองค์การบริหารส่วนจังหวัด คือนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มาจากการเลือกตั้ง โดยตรงจากประชาชนทั้งจังหวัด ซึ่งเป็นแกนนำที่สำคัญยิ่งต่อการบริหารงานในองค์กร ในอันที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถตอบสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างแท้จริง ในฐานะตัวแทนของประชาชนทั้งจังหวัด ที่เข้าไปบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด¹⁰

2.3.5 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อนันต์ เตชะวณิช กล่าวว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 หมวดที่ 9 มาตราที่ 282-290 ได้กำหนด เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงเจตนารมณ์ที่ต้องการให้ท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง เพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดนโยบาย การปกครองการบริหาร การบริหารบุคคลการเงินและการคลัง และการมีอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะ ดังนั้นการที่จะให้เจตนารมณ์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลในทางปฏิบัติ และเกิดการพัฒนาระยะกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีกฎหมายกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะจาริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น จัดการศึกษาอบรม และการกีฬาอาชีพ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมการจัดการบริการสาธารณะ เพื่อไม่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ละเลย หรือเพิกเฉยต่องานด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชนรัฐธรรมนูญ หมวดที่ 9 ที่ว่าด้วย การปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นพันธะสัญญาให้แก่ประชาชน โดยผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 จึงเป็นกลไกทางกฎหมายที่เกิดขึ้นเพื่อการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ กฎหมายฉบับนี้จึงมี

¹⁰ มุลินธิ ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, รวมกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติม จนถึงปัจจุบัน, (กรุงเทพมหานคร : บริษัททบทพิชการพิมพ์ จำกัด, 2547), หน้า 21-23.

ความสำคัญและมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ พระราชบัญญัติกำหนดแผน มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2542 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 116 ตอนที่ 114 ก วันที่ 17 พฤศจิกายน 2542 โดยมีคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรรับผิดชอบการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผน¹¹

สรุปแล้ว องค์กรการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่นที่มีการรับผิดชอบต่อชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งในเขตเมืองและชนบทซึ่งก็คือพื้นที่ทั้งจังหวัด องค์กรบริหารส่วนจังหวัด มีภารกิจอำนาจหน้าที่มากมายหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งด้านการบริหารจัดการและการสนับสนุน การปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ในการดำเนินกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ก็มีงบประมาณเป็นของตนเอง จากระายได้ตามที่กฎหมายกำหนดและรายได้ที่องค์กรบริหารส่วนจังหวัดจัดเก็บเอง โดยการออกข้อบัญญัติจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งในส่วนของรายได้นั้น องค์กรบริหารส่วนจังหวัดแต่ละแห่งจะมีรายได้ไม่เท่ากัน เนื่องจากความแตกต่างของเขตพื้นที่จังหวัด ความสามารถในการจัดเก็บภาษีทรัพยากรอันเป็นแหล่งที่มาของรายได้ ซึ่งมีที่มาของรายได้ที่หลากหลาย แต่ต้องอยู่ภายใต้ตามที่กฎหมายกำหนด¹²

หน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีหน้าที่เช่นเดียวกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และมีหน้าที่ที่เป็นตัวแทนของประชาชนที่จะต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน เป็นการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชนที่ได้เลือกตนเข้ามาในสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีหน้าที่ที่จะต้องสำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชน และจะต้องนำปัญหาเหล่านั้น มาพิจารณาจัดทำเป็นแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นการบริหาร

¹¹อนันต์ เดชะวิช, **มา รู้จักกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542**, (กรกฎาคม 2543), หน้า 18 - 26.

¹²อุคร ตันติสุนทร, **สรุปสาระสำคัญผู้บริหารท้องถิ่น ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน**, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิพิธการพิมพ์จำกัด, 2547), หน้า 16 - 17.

จัดการงบประมาณ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดความคุ้มค่ามากที่สุด

ผู้วิจัย ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมุ่งศึกษาโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มี 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหารซึ่งประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและข้าราชการ และฝ่ายนิติบัญญัติ คือ ฝ่ายสภาซึ่งประกอบด้วยประธานสภา รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่ทุกกิ่งอำเภอและทุกอำเภอ เป็นตัวแทนของประชาชน สืบหาความต้องการของประชาชนมาเพื่อกำหนดนโยบายจัดทำแผนพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์โดยถือปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบที่กำหนด ในด้านต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญโดยตรงต่อประชาชน ดังต่อไปนี้

เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง

มาตรา 13 การกำหนดเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ถือเขตอำเภอเป็นเขตเลือกตั้ง ในกรณีที่เขตอำเภอใดมีสมาชิกได้เกินกว่าหนึ่งคน ให้แบ่งเขตอำเภอเป็นเขตเลือกตั้ง เท่ากับจำนวนสมาชิกที่จะพึงมีในอำเภอนั้น

2. การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ถือเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเขตเลือกตั้ง เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 14 ในการแบ่งเขตเลือกตั้ง ต้องพยายามจัดให้มีราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งใกล้เคียงกันมากที่สุดและต้องแบ่งพื้นที่แต่ละเขตให้ติดต่อกัน ในเขตเทศบาลหรือเขตชุมชนหนาแน่นอาจกำหนดให้ใช้แนวถนน ตรอกหรือซอย คลองหรือแม่น้ำเป็นแนวเขตของเขตเลือกตั้งได้ สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร มิให้นำพื้นที่เขตบางส่วนของเขตหนึ่งไปรวมกับเขตอื่น

มาตรา 15 เพื่อประโยชน์ในการแบ่งเขตเลือกตั้งตามมาตรา 14 ให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนการราษฎรมีหน้าที่แจ้งรายละเอียดของจำนวนราษฎรเป็นรายจังหวัด รายอำเภอ รายเทศบาล รายองค์การบริหารส่วนตำบล รายตำบล และรายหมู่บ้านให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ผู้อำนวยการกลางประกาศจำนวนราษฎรทั่วประเทศ

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัด เขตอำเภอ เขตเทศบาล เขตองค์การบริหารส่วนตำบล เขตตำบล หรือเขตหมู่บ้าน ให้กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่แจ้งการเปลี่ยนแปลงให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

มาตรา 16 การกำหนดเขตการเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น ให้ใช้เขตขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเขตเลือกตั้ง

มาตรา 17 ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งที่จะพึงมีในแต่ละเขตเลือกตั้ง

การกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน โดยให้ทำเป็นประกาศปิดไว้ ณ ที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และสถานที่อื่นที่เห็นสมควรรวมทั้งจัดทำแผนที่สังเขปแสดงเขตของหน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้งไว้ด้วย

การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งหรือที่เลือกตั้ง ให้กระทำได้โดยประกาศก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน เว้นในแต่กรณีฉุกเฉินจะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันเลือกตั้งน้อยกว่าสิบวันก็ได้ และให้นำความในวรรคสองมาบังคับโดยอนุโลม

มาตรา 18 การกำหนดหน่วยเลือกตั้งตามมาตรา 17 ให้คำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งของราษฎร ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ให้ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยเลือกตั้ง ในกรณีที่หมู่บ้านใดมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนน้อยจะให้รวมหมู่บ้านตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยเลือกตั้งเดียวกันก็ได้ สำหรับในเขตเทศบาล เขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตชุมชนหนาแน่น อาจกำหนดให้ใช้แนวถนน ตรอกหรือซอย คลองหรือแม่น้ำเป็นแนวเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้

2. ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยเลือกตั้งละแปดร้อยคนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะกำหนดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้น โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้

ที่เลือกตั้งตามมาตรา 17 ต้องเป็นสถานที่ที่ประชาชนเข้าออกได้สะดวกและมีป้ายหรือเครื่องหมายอื่นใดเพื่อแสดงขอบเขตบริเวณของที่เลือกตั้งตามลักษณะของท้องที่หรือภูมิประเทศไว้ด้วย และเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือเพื่อความปลอดภัยของผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะกำหนดที่เลือกตั้งนอกเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยเลือกตั้งนั้น

การดำเนินการเลือกตั้ง

มาตรา 19 เมื่อมีกรณีที่ต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด แต่งตั้งหัวหน้า

พนักงานส่วนท้องถิ่น เป็นผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้น และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสี่คน แต่ไม่เกินหกคน เป็นผู้รับผิดชอบจัดให้มีการจัดการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องปฏิบัติตามประกาศ ระเบียบ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือการมอบหมายของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

การสรรหา การแต่งตั้ง ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา 20 ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่รับสมัครเลือกตั้ง กำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง แต่งตั้ง และจัดอบรมเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และดำเนินการถอนชื่อ หรือเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดำเนินการเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนนเลือกตั้ง และการประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง จัดให้มีหีบบัตร และวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคใดวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้คณะบุคคล หรือบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง

มาตรา 54 ให้คณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดประกาศกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัคร ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ห้ามมิให้ผู้สมัครใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง จำนวนเงินค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้รวมถึงเงินที่บรรดาบุคคลอื่นได้จ่ายหรือรับว่าจะจ่ายแทน และทรัพย์สินที่บุคคลอื่นได้นำมาให้ใช้หรือยกให้โดยไม่คิดค่าตอบแทน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัคร โดยผู้สมัครรับหรือยินยอม ในกรณีที่น่าทรัพย์สินมาให้ใช้ให้คำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติตามท้องถิ่นนั้น

บรรดาเงินที่บุคคลอื่นได้ใช้จ่ายในการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัครและผู้รับสมัครรับเลือกตั้งได้รับทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าเป็นจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่รับสมัครรับหรือยินยอมตามวรรคสอง เว้นแต่ผู้สมัครจะได้แจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดว่าไม่ยินยอมให้มีการกระทำเช่นนั้นภายในสามวันนับแต่ได้รับทราบการกระทำดังกล่าว ในการนี้ ให้

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดดำเนินการตามที่เห็นสมควรเพื่อมิให้การโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งโดยบุคคลกล่าวอีกต่อไป

มาตรา 55 ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง ผู้สมัครต้องยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งซึ่งรับรองความถูกต้อง พร้อมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วนตามความจริงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้รับบัญชีรายรับและรายจ่ายตามวรรคที่หนึ่งแล้วให้ปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานที่อื่นที่เห็นสมควร

รายละเอียดและวิธีการจัดทำรายรับ และรับรองความถูกต้องของบัญชีรายรับและรายจ่ายตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 56 ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีเหตุอันควรสงสัยหรือได้รับแจ้งเมื่อมีหลักฐานอันสมควรว่า ผู้สมัครผู้ใดใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดประกาศกำหนดดังกล่าว ให้แจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมาย พร้อมทั้งรายงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และผู้ใดได้รับการเลือกตั้งหากคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นด้วยกับความเห็นดังกล่าว ให้มีคำสั่งเพิกถอนผลการเลือกตั้งของผู้ได้รับเลือกตั้งผู้นั้น และจัดให้มีการจัดการเลือกตั้งใหม่สำหรับตำแหน่งที่ว่าง แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนกิจการนั้นที่ผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่ก่อนวันประกาศให้มีการเลือกตั้งใหม่

ในกรณีที่ผู้สมัครใด ไม่ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายตามมาตรา 55 วรรคหนึ่ง เป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งเพิกถอนการเลือกตั้งของผู้ได้รับการเลือกตั้งผู้นั้น และให้ดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่สำหรับตำแหน่งที่ว่าง

กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอมีเหตุอันควรสงสัยและมีหลักฐานที่น่าเชื่อได้ว่า ผู้สมัครผู้ใดใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดประกาศกำหนดให้แจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งต่อไป

มาตรา 57 เมื่อมีการประกาศให้มีการเลือกตั้งในกรณีอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น หรือให้งดเว้นการลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครใดด้วยวิธีการ ดังนี้

1. จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด
2. ให้ เสนอให้ หรือว่าสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถาบันการศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา
3. ทำการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ
4. เลี้ยง หรือจะจัดเลี้ยงผู้ใด
5. หลอกหลวง บังคับ ชูเกียรติ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใส่ร้าย หรือจูงใจให้เข้าใจผิดในเรื่องใดเกี่ยวกับผู้สมัครใด

กรณีตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการเลือกตั้งอันเนื่องมาจากการครบวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นห้ามมิให้กระทำภายในหกสัปดาห์ก่อนวันครบวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง

การประกาศนโยบาย หรือการดำเนินการตามแนวทางในการแก้ไขปัญหาตามอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นด้วยวิธีการใช้จ่ายจากเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มิให้ถือว่าเป็นกรณีตาม(1) หรือ (2)

เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศเพื่อแนะนำวิธีการหรือลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 58 ห้ามมิให้ผู้สมัครจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งเพื่อการเลือกตั้งหรือนำกลับจากที่เลือกตั้ง หรือจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้ง หรือกลับจากที่เลือกตั้งโดยไม่ต้องเสียค่าโดยสาร หรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ

บทบัญญัติในวรรคสอง มิให้ใช้บังคับแก่การที่หน่วยงานของรัฐจัดยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา 59 ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือในการเลือกตั้ง หรือกระทำการใดๆ เพื่อประโยชน์แก่การเลือกตั้งโดยประการที่อาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร ทั้งนี้ เว้นแต่การกระทำนั้นเป็นการช่วยราชการตามที่ทางราชการร้องขอ หรือเป็นการประกอบอาชีพตามปกติโดยสุจริตของผู้นั้น

มาตรา 60 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่กระทำการใด ๆ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร เว้นแต่เป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่

ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยุติ ระงับ หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการกระทำ

ดังกล่าว ในกรณีจำเป็นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพ้นจากหน้าที่เป็นการชั่วคราว หรือสั่งให้ประจำกระทรวง ทบวง กรม ศาลากลางจังหวัด หรือที่ว่าการอำเภอ หรือห้ามเข้าเขตเลือกตั้งจนกว่าจะมีการประกาศผลการนับคะแนนได้

เพื่อประโยชน์และความสะดวกในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามวรรคสอง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบอำนาจให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดดำเนินการแทนได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 61 ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการใด ๆ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร นับตั้งแต่วันที่ 18.00 นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนถึงวันเลือกตั้ง

มาตรา 62 เมื่อได้มีการประกาศให้มีการเลือกตั้งตามมาตรา 8 ในเขตเลือกตั้งใดแล้วมิให้นำกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองมาใช้บังคับแก่การโฆษณาหาเสียงเลือกตั้ง

มาตรา 63 เมื่อได้มีการประกาศให้มีการเลือกตั้งตามมาตรา 8 ในเขตเลือกตั้งใดแล้วให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองกำหนดสถานที่โฆษณาหาเสียงเลือกตั้งไว้ตามความจำเป็น

มาตรา 64 เมื่อได้มีการประกาศกำหนดที่เลือกตั้งตามมาตรา 17 ห้ามมิให้ผู้ใดนำสิ่งพิมพ์ แผ่นประกาศ หรือสิ่งอื่นใดมาปิด หรือแสดงไว้ภายในที่เลือกตั้ง เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามคำสั่งของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีที่มีสิ่งพิมพ์ แผ่นประกาศ หรือสิ่งอื่นใด ปิด หรือแสดงไว้ภายในที่เลือกตั้งอยู่ก่อนหรือในวันเลือกตั้งอันเป็นการฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งทำลาย ปกปิด หรือนำออกไปไว้นอกที่เลือกตั้ง

การคัดค้านการเลือกตั้ง

มาตรา 102 เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งของเขตเลือกตั้งใดแล้ว หากมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบคนเห็นว่าการเลือกตั้งหรือการนับคะแนนเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเป็น โดยทุจริต หรือไม่เที่ยงธรรมหรือไม่ถูกต้อง มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน 3 วัน นับวันประกาศผลการเลือกตั้ง

มาตรา 103 เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งและพิจารณาแล้ว เห็นว่าการเลือกตั้ง หรือการนับคะแนนการเลือกตั้ง มิได้เป็นไปโดยสุจริตโดยเที่ยงธรรม หรือมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือมีการเลือกตั้งใหม่ เว้นแต่ความไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรม หรือการฝ่าฝืนดังกล่าว

ไม่ได้เกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับเลือกตั้ง หรือไม่ได้เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้นั้นได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งยกคำร้องคัดค้าน

บทกำหนดโทษ

มาตรา 114 ผู้ใดกระทำการอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่า ผู้สมัครผู้ใดกระทำการอันฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน สี่หมื่นบาทและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง มีกำหนด ห้าปี

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นการกลั่นแกล้งให้ผู้สมัครนั้นถูกเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง หรือเพื่อไม่ให้มีการประกาศผลการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งกำหนดเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้งกำหนดสิบปี

ถ้าการกระทำตามวรรคสอง หรือวรรคสามเป็นการกระทำ หรือก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำ สบับสนุนหรือรู้เห็นเป็นใจของหัวหน้าพรรคการเมือง ให้ถือว่าพรรคการเมืองนั้นกระทำการอันเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

มาตรา 115 กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ จงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำการอันไม่ชอบด้วยหน้าที่เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร หรือกระทำการ ละเว้นกระทำการ โดยทุจริต หรือประพฤติก่อให้เกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งกระทำการตามหน้าที่โดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดชอบ และอาญา¹³

2.4 พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น พ.ศ.2546

2.4.1 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2546

1. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 33)

1) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี

2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง

¹³บัญญัติ พุ่มพันธ์, รวมกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท บพิชการพิมพ์ จำกัด, 2547), หน้า 130 -162.

3) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง (กรณีที่มีการย้ายทะเบียนบ้านออกจากเขตเลือกตั้งหนึ่ง ไปยังเขตเลือกตั้งหนึ่งภายในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกัน อันทำให้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันเลือกตั้งให้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้ายเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปี) และ

4) คุณสมบัติอื่นที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

2. ลักษณะของบุคคล (ในวันเลือกตั้ง) ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง (มาตรา 34)

- 1) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- 2) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- 3) ต้องคุมขังโดยหมายของศาล หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- 4) อยู่ในระหว่างเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- 5) มีลักษณะอื่นตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

3. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยมิได้แจ้งเหตุ จะเสียสิทธิเลือกตั้งดังต่อไปนี้ (มาตรา 37)

- 1) สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น
- 2) สิทธิคัดค้านการเลือกกำนัน และผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องถิ่น
- 3) สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น
- 4) สิทธิสมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องถิ่น
- 5) สิทธิเข้าชื่อร้องขอให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น
- 6) สิทธิเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

4. เหตุที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถแจ้งต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีจะไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีดังนี้ (มาตรา 35)

- 1) เจ็บป่วย ไม่ว่าจะถึงขนาดต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลหรือไม่
- 2) มีร่างกายทุพพลภาพ จนไม่สะดวกในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
- 3) มีอายุเกิน 70 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- 4) ไม่อยู่ในภูมิลำเนาในวันเลือกตั้ง

5) เหตุอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

5. การแจ้งเหตุจะไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 7 วัน โดยจะจัดส่งหนังสือแจ้งเหตุนั้นทางไปรษณีย์ก็ได้ (การแจ้งเหตุดังกล่าวไม่การตัดสิทธิผู้นั้นที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง) (มาตรา 35) ในกรณีไม่สามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้งโดยมิได้แจ้งเหตุดังกล่าวข้างต้นก็สามารถแจ้งเหตุที่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ภายใน 7 วัน นับแต่วันเลือกตั้ง (มาตรา 36)

6. มาตรการป้องกันการย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ: กรณีดังต่อไปนี้ให้สันนิษฐานว่าเป็นการย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบด้วยเว้นแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการย้ายโดยมิเห็นผลอันสมควร (มาตรา 43)

1) การย้ายบุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปซึ่งไม่มีชื่อสกุลเดียวกับเจ้าบ้านเข้ามาในทะเบียนบ้าน เพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิเลือกตั้งที่จะมีขึ้นภายใน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้าน

2) การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้าน โดยบุคคลนั้นมีได้อยู่อาศัยจริง

3) การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้าน โดยมิได้รับความยินยอมจากเจ้าบ้าน ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อห้าม และบทบาทกำหนดโทษหากฝ่าฝืน

1) ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในที่เลือกตั้งในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง เว้นแต่ผู้ที่เข้าไปเพื่อใช้สิทธิเลือกตั้งหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง (มาตรา 74)

2) ห้ามมิให้ผู้ใดลงคะแนนเลือกตั้ง หรือพยายามลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งซึ่งรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิเลือกตั้งหรือ ไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น (มาตรา 75) ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1-10 ปีและปรับตั้งแต่ 20,000- 200,000 บาทและให้ศาลเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนด 10 ปี (มาตรา 118)

3) ห้ามมิให้ผู้ใดใช้บัตรที่มีใช้บัตรเลือกตั้งซึ่งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมอบให้ลงคะแนนเลือกตั้ง (มาตรา 76 วรรคหนึ่ง) : ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1- 5 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000-200,000บาท หรือทั้งจำทั้งปรับและให้ศาลเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง มีกำหนด 5 ปี (มาตรา 125)

4) ห้ามมิให้ผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งออกไปจากที่เลือกตั้ง เว้นแต่เป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่ (มาตรา 76 วรรคสอง) : ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1-5 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000-200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนด 5 ปี (มาตรา 126)

5) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อเป็นที่สังเกตไว้ที่บัตรเลือกตั้ง เว้นแต่เป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่ (มาตรา 77) : ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษ เช่นเดียวกับข้อ 7. 4) (มาตรา 126)

6) ห้ามมิให้ผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งใส่ในหีบบัตรเลือกตั้ง เว้นแต่เป็นการลงคะแนนเสียงตาม มาตรา (มาตรา 78) : ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษ เช่นเดียวกับข้อ 7. 4) (มาตรา 126)

7) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใด ๆ ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อแสดงว่าผู้มาแสดงตน เพื่อลงคะแนนเลือกตั้งโดยผิดจากความจริงและห้ามมิให้กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้บัตรเลือกตั้งมีจำนวนผิดจากความจริง (มาตรา 79) : ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษเช่นเดียวกับข้อ 7. 4) (มาตรา 126)

8) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใด ๆ โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อขัดขวางหรือ หน่วงเหนี่ยวมิให้มีสิทธิเลือกตั้งไป ณ ที่เลือกตั้ง หรือเข้าไป ณ ที่ลงคะแนนเลือกตั้ง หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าวภายในกำหนดเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง (มาตรา 80) : ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษ เช่นเดียวกับข้อ 7. 4) (มาตรา 126)

9) ห้ามมิให้ผู้ใดจ่าย แจก หรือให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อจูงใจ มิให้ไปลงคะแนนเลือกตั้ง หรือกระทำการใด ๆ เพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนเลือกตั้ง : ผู้ใดมีบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้อื่นตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ไว้ในความครอบครอง โดยไม่เหตุอันสมควรในระหว่างวันประกาศให้มีการเลือกตั้งถึงวันถัดจากวันเลือกตั้งให้ถือว่าผู้นั้น กระทำการดังกล่าวข้างต้นด้วย (มาตรา 81) : ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1- 10 ปี หรือ ปรับตั้งแต่ 20,000-200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนด 10 ปี (มาตรา 127)

10) ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเอง หรือผู้อื่นเพื่อลงคะแนนเลือกตั้ง หรืองดเว้น ไม่ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัคร (มาตรา 82): ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 128 วรรคหนึ่ง) ในกรณีและผู้ฝ่าฝืนดังกล่าวเป็นผู้รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ถ้าแจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้ซึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายก่อน หรือในวันเลือกตั้ง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ (มาตรา 128 วรรคสอง)

11) ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพ ทำให้ไร้ประโยชน์ หรือนำไปซึ่งหีบบัตรเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้ง หรือเอกสารหลักเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หากไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย นับแต่เวลาที่ได้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งเพื่อการลงคะแนนเลือกตั้ง (มาตรา 86) : ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษเช่นเดียวกับข้อ 7. 3) (มาตรา 125)

2.4.2 คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามพื้นฐานของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทุกตำแหน่ง

1. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (มาตรา 44)

บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

- 1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- 2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- 3) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง หรือได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรียนและที่ดิน หรือกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเวลาติดต่อกัน 3 ปี นับถึงปีที่สมัครรับเลือกตั้ง (ต้องได้เสียภาษีเป็นเวลาติดต่อกัน 3 ปี นับถึงปีที่สมัครรับเลือกตั้ง การเสียภาษีเพียงปีเดียวเสียรวมยอดเพียงครั้งเดียวเพื่อให้มีผลย้อนหลัง 3 ปี ติดต่อกันไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามบทบัญญัติดังกล่าว) และ

4) คุณสมบัติอื่นที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด (รายละเอียดตามคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเฉพาะตำแหน่งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นแต่ละตำแหน่ง)

2. ลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (มาตรา 45)

บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นผู้ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

- 1) ดิถยาสพฤตติให้โทษ
- 2) เป็นบุคคลล้มละลาย
- 3) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่
 - 3.1) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
 - 3.2) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช หรือ
 - 3.3) อยู่ในระหว่างเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- 4) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและอยู่คุมขังอยู่โดยหมายศาล
- 5) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป และได้พ้นโทษมายังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในกรณีผิดอันได้กระทำโดยประมาท

- 6) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะได้รับโทษหรือไม่ โดยได้พ้นโทษหรือต้องคำพิพากษามายังไม่ถึง 5 ปี นับตั้งแต่วันเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี
- 7) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- 8) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งขอสาลิให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- 9) เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้วแต่กรณีมายังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง
- 10) อยู่ในระหว่างเสียสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตาม (มาตรา 37) หรือตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- 11) เคยถูกคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมายังไม่ถึง 1 ปี นับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งอันเนื่องมาจากการกระทำการ โดยไม่สุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับเลือกตั้งหรือได้รับเลือกตั้งโดยไม่สุจริต
- 12) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- 13) เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกันหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 14) เป็นข้าราชการประจำตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- 15) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
- 16) เป็นกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดินกรรมการปกกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

17) ลักษณะอื่นที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด (รายละเอียดตามคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามเฉพาะตำแหน่งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นแต่ละตำแหน่ง)

2.4.3 คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเฉพาะตำแหน่งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นแต่ละตำแหน่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)

1. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (มาตรา 9 วรรคสอง)

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะตามต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามพื้นฐานของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นทุกตำแหน่ง) แล้วจะต้องไม่เป็นผู้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการ หรือที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึง 5 ปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

2. นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด (มาตรา 35/1)

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามพื้นฐานของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นทุกตำแหน่ง) และต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- 1) มีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- 2) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา
- 3) ไม่เป็นผู้ที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการหรือที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ในสัญญา หรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง¹⁴

¹⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 162-168.

2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

อำเภอเมืองขอนแก่น ตั้งอยู่ในภูมิภาคที่เป็นที่ราบสูงเป็นศูนย์กลางการคมนาคมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตลอดจนการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา การแพทย์ การอุตสาหกรรมต่าง ๆ จัดเป็นอำเภอชั้นพิเศษ มีพื้นที่ประมาณ 963,390 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 12 ของพื้นที่จังหวัดขอนแก่น อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 445 กิโลเมตร

ข้อมูลทางการปกครอง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วยตำบล 17 แห่ง มีฐานะเป็นเทศบาล 5 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 13 แห่ง หมู่บ้าน 282 แห่ง มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 219,821 คน อาชีพหลัก การเกษตรกรรม ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ถั่วเหลือง ปลูกสัตว์ โคเนื้อ โคนม กระบือ สุกร ประมงส่วนใหญ่ทำการประมงโดยการเลี้ยงปลาในกระชัง

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของอำเภอได้แก่ ทรัพยากรน้ำ ลุ่มน้ำพอง ลุ่มน้ำชี ทรัพยากรดิน ลักษณะดินเป็นดินทรายไม่อุ้มน้ำมี โรงเรียนทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 131 แห่ง บุคลากรทางการศึกษาจำนวน 2,608 คน¹⁵

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุทิศ แก้วขาว ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกี่ยวกับคุณลักษณะ และบทบาทของนายกเทศมนตรี : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า

1) ความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกี่ยวกับคุณลักษณะ และบทบาทของนายกเทศมนตรี

1.1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนายกเทศมนตรี ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเห็นด้วยที่นายกเทศมนตรีต้องมีคุณลักษณะในส่วนของการศึกษา พบว่า มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีความขยันขันแข็ง มีกริยาท่าทาง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเสียสละ และไม่แน่ใจที่นายกเทศมนตรีต้องมีคุณลักษณะในส่วนของฐานะ และความริเริ่ม

1.2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายกเทศมนตรี ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเห็นด้วยที่นายกเทศมนตรีต้องเป็นผู้มีบทบาทในการบริหาร การบริการ และการพัฒนา

2) ปัจจัยบางประการ ที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ และบทบาทของนายกเทศมนตรี

2.1) มีปัจจัยด้านสังคมบางประการที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ และบทบาทบางอย่างของนายกเทศมนตรี คือ ความสัมพันธ์กับนายกเทศมนตรีของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

¹⁵เว็บไซต์กรมการปกครอง <[http:// www.dopa.go.th.com](http://www.dopa.go.th.com)> (27/02/2008).

กับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ความริเริ่ม และบทบาทในการบริการของนายกเทศมนตรี¹⁶

นงนรี หวังเทอดเกียรติ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของความรู้อำนาจทางการเมืองต่อหน้าที่ และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัด และสมาชิกสภาเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน” การศึกษาปรากฏผล ดังนี้

1. ยังไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะยืนยันได้ว่าความอำนาจทางการเมืองต่อหน้าที่และบทบาท และการกระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลแตกต่างกันอันเนื่องมาจากความแตกต่างในปัจจัยต่าง ๆ คือ ระดับการศึกษา ฐานะ (รายได้หรืออาชีพ) ความใกล้ชิดต่อมวลชนและความใกล้ชิดประชาชน

2. ความอำนาจทางการเมืองต่อหน้าที่และบทบาทไม่เป็นปัจจัยที่ทำให้การกระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลต่างกัน¹⁷

ณรงค์ดี เดชอุดม ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีมูลเหตุจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดแตกต่างกัน ซึ่งสาเหตุแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว สมาชิกสภาจังหวัดกลุ่มนี้มีมูลเหตุจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดเพราะต้องการอำนาจ รายได้ ชื่อเสียงเกียรติยศ ความสะดวกสบายและความมั่นคง ซึ่งเป็นผลประโยชน์ส่วนตัว เป็นสิ่งสำคัญที่สุด โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มแสวงหาชื่อเสียงเกียรติยศ ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพทนายความ การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ระหว่าง 2,000 – 5,000 บาทต่อเดือน อายุระหว่าง 36-45 ปี

2. กลุ่มแสวงหารายได้ ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพนักธุรกิจ การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้มากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน อายุระหว่าง 46-55 ปี

3. กลุ่มแสวงหาความสะดวกสบาย ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพทนายความ การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี รายได้ระหว่าง 2,000-5,000 บาทต่อเดือน อายุระหว่าง 36-45 ปี

¹⁶อุทิศ แก้วขาว, ความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกี่ยวกับคุณลักษณะและบทบาทของนายกเทศมนตรี : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2543, 143 หน้า.

¹⁷เรื่องเดียวกัน.

4. กลุ่มแสวงหาความมั่นคง ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพทนายความ การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี รายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน อายุระหว่าง 36-45 ปี

5. กลุ่มแสวงหาอำนาจ ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพทนายความ การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน อายุระหว่าง 36-45 ปี

2. กลุ่มที่มุ่งรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมหรือกลุ่มที่เป็นตัวแทนประชาชน สมาชิกสภาจังหวัดกลุ่มนี้มีแรงจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัด เพราะต้องการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมเพราะเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพรับจ้าง การศึกษาดำกว่าปริญญาตรี รายได้มากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน อายุระหว่าง 25-35 ปี¹⁸

เดชา ปิ่นแก้ว ได้ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของสภาจังหวัดที่มีต่อการควบคุมองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดภูเก็ต พะเยา พิษณุโลก และนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า การควบคุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันเหมาะสมแล้ว และสมาชิกที่มีการศึกษาต่างกันมีความเห็นแตกต่างกันเฉพาะเรื่องการสอบถามข้อเท็จจริง สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพเดิมของครอบครัวต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันเฉพาะเรื่องข้อบัญญัติจังหวัด เรื่องงบประมาณรายจ่าย สมาชิกสภาจังหวัดที่มีประสบการณ์การเมืองแตกต่างกันเฉพาะเรื่องการตราข้อบัญญัติจังหวัดตามกฎหมายอื่น และสมาชิกสภาจังหวัดที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันเฉพาะเรื่องการจัดกรรมการกลั่นกรองงบประมาณรายจ่าย และนอกนี้พบว่าสมาชิกสภาจังหวัดได้ใช้วิธีการควบคุมตามกฎหมายต่อฝ่ายบริหารน้อยมาก¹⁹

อนันต์ พิมพดี ได้ศึกษา “ทัศนคติของประชาชน ที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลเมือง จังหวัดยโสธร” ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร มีทัศนคติต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ประชาชนมีความเห็นว่า ด้านความรู้ความสามารถ ด้านเชื้อสายไม่มีประวัติคดโกง ด้านผลงาน/ประสบการณ์ในการทำงาน ด้านสิ่งที่เสนอไว้ในการหาเสียงเป็นที่น่าพอใจ ส่วนด้านมีสัญญาจะให้สิ่งตอบแทนแก่ตนเองหรือสมาชิกในครอบครัว/ชุมชน อยู่ในระดับน้อย²⁰

¹⁸เรื่องเดียวกัน, หน้า 47.

¹⁹เรื่องเดียวกัน, หน้า 47-48.

²⁰อนันต์ พิมพดี, “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลเมือง จังหวัดยโสธร”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2550, 86 หน้า.

ดวงเนตร ชาสุวรรณ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด” พบว่า

1. ด้านการเตรียมการ พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมโดย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ออกพื้นที่พบปะพูดคุยกับประชาชน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันผู้ใหญ่บ้าน เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการด้วยตนเอง การรับหนังสือร้องขอในด้านต่าง ๆ วิเคราะห์ความจำเป็นเร่งด่วนของประชาชน การเสนอโครงการตามความต้องการของประชาชน และสามารถแก้ไขปัญหาได้

2. ด้านการสร้างแผน พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมโดย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้เสนอผลงาน / โครงการ แบ่งเป็นสาขาการพัฒนา เสนอแผนงาน / โครงการในอำเภอที่ตนเองรับผิดชอบ ไม่มีปัญหา และอุปสรรคในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่จัดทำแผนเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง เพื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีการตรวจสอบแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน มีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของแต่ละโครงการก่อนหลังและจัดตามความเดือดร้อนของประชาชน

3. ด้านการปฏิบัติตามแผน ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมโดย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แยกแผนงาน / โครงการตามสาขาการพัฒนา พบว่า สาขาที่ได้รับการอนุมัติมากที่สุด คือ โครงสร้างพื้นฐาน สาขาที่เสนอน้อยที่สุด คือ สาขาการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

4. ด้านการประเมินผลแผน โดยภาพรวม สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาและประเมินผลแผน พบว่าแผนได้เสนอและได้รับการพัฒนามากที่สุด คือ แผนงาน โครงการสาขาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แผนพัฒนาน้อยที่สุด คือ แผนงาน / โครงการสาขาพัฒนาสิ่งแวดล้อม และการจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

ปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ดวงเนตร ชาสุวรรณ ได้ศึกษาวิจัย “การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด” พบว่า ด้านการเตรียมการส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาแต่มีเพียงบางส่วนที่มีปัญหา เกี่ยวข้องงบประมาณไม่เพียงพอในการสนองความต้องการของประชาชน มีปัญหาตัดสินใจ ในการคัดเลือกโครงการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาการจัดทำแผนล่าช้า เนื่องจากได้ข้อมูลช้า เพราะพื้นที่กว้างข้อมูลผิดพลาดบ่อยครั้ง ด้านการสร้างแผนส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหาการสร้างแผน ส่วนน้อยมีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ จึงไม่สามารถบรรจุไว้ในแผนได้ ด้านการปฏิบัติตามผลแผน ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านงบประมาณไม่เพียงพอกับโครงการที่มีจำนวนมาก

ด้านการประเมินผลแผนส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาแต่ส่วนน้อยมีปัญหาด้านการขาดความต่อเนื่องในการประเมินผลโครงการ เนื่องจากขาดการประเมินอย่างมีระบบ²¹

สุจิต บุญบงการและพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “พฤติกรรมการลงคะแนนเสียง การเลือกตั้งของคนไทย พ.ศ. 2526 ” พบว่าผู้ที่ไปลงคะแนนเสียงในเขตชนบทยอมรับว่าตนไปลงคะแนนเสียงเพราะผู้สมัครหรือพรรคพวกหรือทางราชการมาขอร้องมากกว่าในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ที่มีการศึกษาต่ำไปเลือกตั้ง เพราะได้รับการชักชวนด้วยอัตราสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและกรรมกรตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงโดยคำนึงถึงผู้สมัครเป็นสำคัญ ส่วนบรรดานักธุรกิจ ข้าราชการและผู้ประกอบอาชีพเป็นครู อาจารย์กลับเลือกโดยคำนึงถึงพรรคมากกว่าตัวบุคคล

ประเด็นระยะเวลาในการตัดสินใจนั้น พบว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ นักธุรกิจ และครู อาจารย์ได้ตัดสินใจว่าเลือกใครเป็นผู้แทนในระยะเวลาก่อนการเลือกตั้งมากกว่า ขณะที่กลุ่มเกษตรกรรมจะตัดสินใจในระยะเวลาใกล้ ๆ วันเลือกตั้ง ซึ่งอาจจะทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือหัวหน้าคะแนนตัดสินใจแจกเงินและสิ่งของก่อนวันเลือกตั้งเพียง 2-3 วัน หรือ 4-5²²

2.7 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำเอามาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้

2.7.1 ตัวแปรต้น

1. ข้อมูลทั่วไปประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์การมีส่วนร่วมทางการเมือง
2. ข้อมูลปัจจัยภายในประกอบด้วยความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

²¹ดวงเนตร ชาสุวรรณ, “การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ), 2545, 134 หน้า.

²²สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, “พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงการเลือกตั้งของคนไทย พ.ศ. 2526 ”, รายงานการวิจัย, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2527 , 254 หน้า.

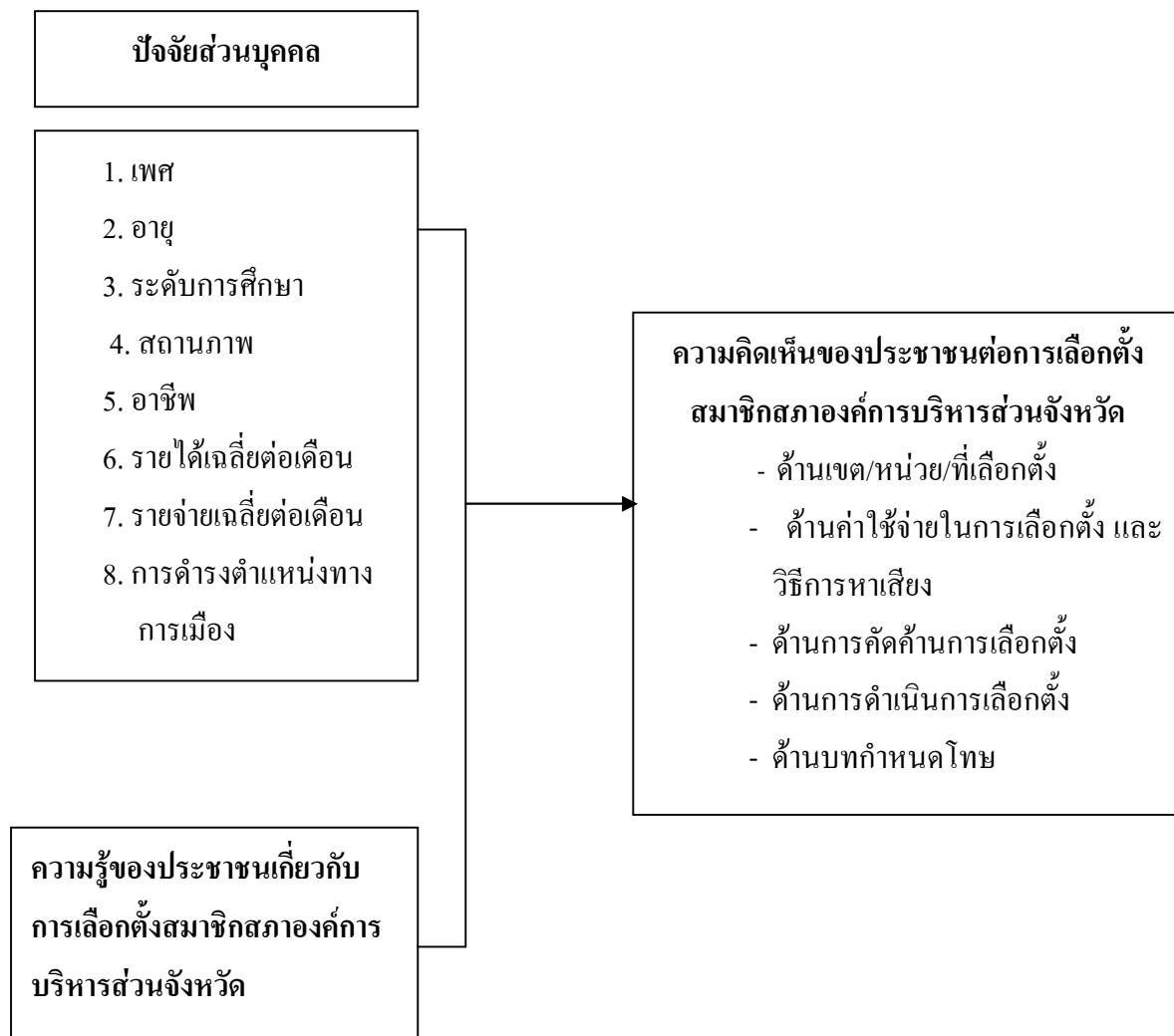
2.10.2 ตัวแปรตาม

เป็นตัวแปรที่เป็นผลจากตัวแปรอิสระที่เกิดขึ้น คือ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในด้านดังต่อไปนี้

- ด้านเขต/หน่วย/ที่เลือกตั้ง
- ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง
- ด้านการคัดค้านการเลือกตั้ง
- ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง
- ด้านบทกำหนดโทษ

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม



แผนภูมิที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 พื้นที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การวัดค่าตัวแปร
- 3.5 ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.9 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่อยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 282,306 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ได้แก่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จากทั้งหมด 20 ตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 364 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง การเลือกกลุ่มตัวอย่างดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำตารางบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วนของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งแต่ละตำบล แล้วนำรายชื่อแต่ละตำบล มาเทียบกับขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan ได้จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 6,960 คน

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ในแต่ละตำบลจากตารางขั้นตอนที่ 2 โดยการคำนวณตามสูตรแบบแบ่งชั้นในแต่ละตำบล ได้ดังนี้¹

$$\text{ตำบลในเมือง} = \frac{87,077 \times 382}{6,960} = 19.97 = 20$$

และในแต่ละตำบลต่อไปก็ใช้วิธีการแบบเดียวกันจนครบทุกตำบล ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 ราย

ขั้นตอนที่ 4 สุ่มประชากรตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

¹สำเริง จันทรสวรรณ และสุวรรณ บัวทวน, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, (ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547), หน้า 72-73.

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และขนาดกลุ่มตัวอย่าง

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด	R.V. Krejcie และ D.W. Morgan ²	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
ตำบลในเมือง	87,077	382	20
เทศบาลตำบลท่าพระ	7,441	364	19
เทศบาลตำบลบ้านเป็ด	20,251	377	20
เทศบาลตำบลสาวะถี	12,844	370	19
เทศบาลตำบลบ้านค้อ	10,865	370	19
เทศบาลตำบลเมืองเก่า	17,369	377	20
ตำบลท่าพระ	6,679	364	19
ตำบลบ้านทุ่ม	12,415	370	19
ตำบลพระลับ	14,899	375	20
ตำบลดอนหัน	6,984	364	19
ตำบลโคกสี	6,141	361	19
ตำบลโนนท่อน	6,953	364	19
ตำบลบ้านหว้า	7,926	367	19
ตำบลสำราญ	6,731	364	19
ตำบลบึงเนียม	5,333	357	18
ตำบลหนองคู	5,441	357	19
ตำบลแดงใหญ่	5,294	357	19
ตำบลคอนช้าง	3,456	341	18
ตำบลศิลา	31,742	379	20
รวม	282,306	6,960	364

²อ้างแล้ว, หน้า 608.

3.2 พื้นที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ พื้นที่ในการวิจัย คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งกรอบแนวคิด และจากทฤษฎี เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3.4 การวัดค่าตัวแปร

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

3.4.1 ตัวแปรอิสระ มี 9 ตัวแปร

1) เพศ พิจารณาแบ่งกลุ่มเพศเป็น กลุ่มเพศชาย และกลุ่มเพศหญิง รวม 2 กลุ่ม การวัดค่าตัวแปรด้วยนามสเกล

2) อายุ พิจารณาแบ่งกลุ่มอายุของประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ที่มีสิทธิ์เลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18-30 ปี, 31-40 ปี, 41-50 ปี, 51 ปีขึ้นไป

3) ระดับการศึกษา หมายถึงวุฒิทางการศึกษาของประชาชน โดยแบ่งระดับการศึกษาเป็น 6 ระดับ การวัดค่าตัวแปรเป็นลำดับสเกล ดังนี้ ระดับประถมศึกษา, มัธยมศึกษาตอนต้น, มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช., อนุปริญญา (ปวส.), ปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี

4) สถานภาพ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ โสด, สมรส, หย่าร้าง การวัดค่าตัวแปรด้วยนามสเกล

5) อาชีพ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ ทำนา, ค้าขาย, รับจ้าง, รับราชการ การวัดค่าตัวแปรด้วยนามสเกล

6) รายได้ หมายถึงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งมีรายได้จากการประกอบอาชีพ แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม การวัดค่าตัวแปรเป็นช่วงสเกล คือ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท, 3,001 – 5,000 บาท, 5,001 – 7,000 บาท, 7,001 – 10,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาท และ มากกว่า 15,000 บาท

7) รายจ่าย หมายถึง รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม การวัดค่าตัวแปรเป็นช่วงสเกล คือ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท ,3,001 – 5,000 บาท, 5,001 – 7,000 บาท, 7,001 – 10,000บาท, 10,001 – 15,000 บาท และ มากกว่า 15,000 บาท

8) การดำรงตำแหน่งทางการเมืองในระดับท้องถิ่น แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนตัวชี้วัด ออก เป็น 2 ตัวเลือก คือ เคยหรือไม่เคย

9) วัดความรู้ของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในด้านโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ การถ่ายโอน การมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภา อบจ. แบ่งเกณฑ์ตัวชี้วัดเป็น 2 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้³

ตอบคำถาม	คะแนน
ตอบถูก	1
ตอบผิด	0

การวัดความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของหมู่ที่ศึกษานั้น โดยใช้อิงเกณฑ์การแปลผลของคะแนนที่ได้ โดยใช้สูตร ดังนี้คือ⁴

$$\begin{aligned} \text{ขนาดชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{ขนาดชั้น} &= \frac{25 - 8}{3} \\ &= 6 \end{aligned}$$

³สุวิทย์ โพธิราชา, “ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2543, หน้า 74.

⁴ลำเรียง จันทรสวรรณ และสุวรรณ บัวทวน, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, อ่างแก้ว, หน้า 433.

$$(\text{ขีดจำกัดบนของชั้นแรก} = \text{ขีดจำกัดล่างของชั้นแรก} + \text{ขนาดชั้น} - 0.01)$$

คะแนนที่ได้	ระดับความรู้
8 - 13	น้อย
14 - 19	ปานกลาง
20 - 25	มาก

3.4.2 ตัวแปรตาม

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งประกอบด้วย ด้านเขตพื้นที่เลือกตั้ง ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง ด้านการคัดค้าน ด้านการดำเนินการ ด้านบทกำหนดโทษ ซึ่งแบ่งเกณฑ์ตัวชี้วัดเป็น 5 คือ น้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน น้อย ให้ 2 คะแนน ปานกลาง ให้ 3 คะแนน มาก ให้ 4 คะแนน และมากที่สุด ให้ 5 คะแนน โดยแบ่งคะแนนเป็น 3 ระดับ เพื่อแปลผล ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนจากสูตร ดังนี้

โดยแบ่งคะแนนเป็น 5 ระดับ เพื่อแปลผลซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง ความคิดเห็นน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง ความคิดเห็นน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง ความคิดเห็นปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.50	หมายถึง ความคิดเห็นมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง ความคิดเห็นมากที่สุด

การแปลผลการมีส่วนร่วม โดยแบ่งคะแนนเป็น 3 ระดับ เพื่อแปลผล ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนจากสูตร ดังนี้

$$\text{ขนาดชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\begin{aligned} \text{ขนาดชั้น} &= \frac{162 - 5}{3} \\ &= 52 \end{aligned}$$

(จุดจำกัดบนของชั้นแรก = จุดจำกัดล่างของชั้นแรก + ขนาดชั้น - 0.01)

ระดับความคิดเห็นน้อย	มีช่วงคะแนน	5	-	52
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	มีช่วงคะแนน	53	-	94
ระดับความคิดเห็นมาก	มีช่วงคะแนน	95	-	162

3.5 ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันเพื่อนำไปปรับปรุงให้สอดคล้องกับความคิดเห็นในเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

3.4.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.4.3 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชาชนในอำเภอบ้านฝาง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 30 คน

3.4.4 หากความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.92

3.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

1. ประสานงานกับคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้นำชุมชนทั้ง 20 ตำบล เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การจัดเก็บข้อมูล ผู้ศึกษาวิจัยจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ และแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 2 อาทิตย์ และกลับไปเก็บแบบสอบถาม

3. ระยะเวลาการจัดเก็บข้อมูล ในการจัดเก็บข้อมูลในครั้งนี้ได้ทำการจัดเก็บข้อมูลในช่วงเดือน เมษายน - มิถุนายน 2551

4. ผลการดำเนินการจัดเก็บข้อมูล ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 354 ชุด

3.7 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ประมวลผล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และการดำรงตำแหน่งทางการเมือง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum)

2. ค่าไคสแควร์ (Chi - Square Test) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.9 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมกับอธิบายประกอบได้ตารางเพื่อให้สามารถเข้าใจผลการวิจัยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 354 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 4.3 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 4.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ของปัจจัยส่วนบุคคลและความรู้ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 4.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	158	44.63
หญิง	196	55.37
รวม	354	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 354 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 44.63 และเพศหญิง ร้อยละ 55.37

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ อายุของกลุ่มตัวอย่าง

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 – 30 ปี	99	27.97
31 – 40 ปี	130	36.72
41 – 50 ปี	79	22.32
51 ปีขึ้นไป	46	12.99
รวม	354	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 36.72 อายุ 18 – 30 ปี ร้อยละ 27.97 อายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 22.32 และอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 12.99

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ การศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	121	34.18
มัธยมศึกษาตอนต้น	51	14.41
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	68	19.21
อนุปริญญา/ปวส.	65	18.36
ปริญญาตรี	40	11.30
สูงกว่าปริญญาตรี	9	2.54
รวม	354	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา ร้อยละ 34.18 มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. ร้อยละ 19.21 อนุปริญญาหรือ ปวส. ร้อยละ 18.36 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 14.41 ปริญญาตรี ร้อยละ 11.30 และ สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 2.54

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	137	38.70
สมรส	182	51.41
หย่าร้าง	35	9.60
รวม	354	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 51.41 สถานภาพโสด ร้อยละ 38.70 และสถานภาพหย่าร้าง ร้อยละ 9.60

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ทำนา	91	25.71
ค้าขาย	62	17.51
รับจ้าง	171	48.31
รับราชการ	30	8.47
รวม	354	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 48.31 อาชีพทำนา ร้อยละ 25.71 อาชีพค้าขาย ร้อยละ 17.51 และอาชีพรับราชการ ร้อยละ 8.47

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท	61	17.23
3,001 – 5,000 บาท	72	20.34
5,001 – 7,000 บาท	81	22.88
7001 – 10,000 บาท	88	24.86
10,001 -15,000 บาท	30	8.47
มากกว่า 15,000 บาท	22	6.21
รวม	354	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 24.86 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-7,000 บาท ร้อยละ 22.88 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3,001 – 5,000 บาท ร้อยละ 20.34 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท ร้อยละ 17.23 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 8.47 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 6.21

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง

รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท	120	33.90
3,001 – 5,000 บาท	89	25.14
5,001 – 7,000 บาท	82	23.16
7001 – 10,000 บาท	35	9.89
10,001 -15,000 บาท	13	3.67
มากกว่า 15,000 บาท	15	4.24
รวม	354	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท ร้อยละ 33.90 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 3,001-5,000 บาท ร้อยละ 25.14 มีรายจ่ายต่อเดือน 5,001 –

7,000 บาท ร้อยละ 23.16 มีรายจ่ายต่อเดือน 7,001-10,000 บาท ร้อยละ 9.89 มีรายจ่ายต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 4.24 และมีรายจ่ายต่อเดือน 10,001 -15,000 บาท ร้อยละ 3.67

ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ การดำรงตำแหน่งทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง

ท่านเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง	จำนวน	ร้อยละ
เคย	18	5.08
ไม่เคย	336	94.92
รวม	354	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ไม่เคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ร้อยละ 94.92 และเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ร้อยละ 5.08

4.2 ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ ระดับความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
ระดับน้อย	24	6.78
ระดับปานกลาง	189	53.40
ระดับมาก	141	39.82
รวม	354	100.00
ค่าเฉลี่ย = 8.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 3.44 ค่าต่ำสุด = 8 ค่าสูงสุด = 25		

จากตารางที่ 10 พบว่า ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในระดับปานกลาง ร้อยละ 53.40 มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในระดับมาก ร้อยละ 39.82 และมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในระดับน้อย ร้อยละ 6.78

ตารางที่ 11 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รายข้อ

ข้อความ	ร้อยละ		
	ตอบถูก	ตอบผิด	รวม
1. โครงสร้างของ อบจ. มี 2 คือ ฝ่ายบริหารและฝ่ายสถานิติบัญญัติ	61.86	38.14	100.00
2. นายก อบจ. ต้องมาจากการเลือกตั้งและไม่สามารถดำรงตำแหน่ง 2 วาระติดต่อกันได้	54.52	45.48	100.00
3. ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ. ต้องจบการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป	70.06	29.94	100.00
4. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่นั้นติดต่อกันเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 90 วัน จนถึงวันเลือกตั้ง	80.51	19.49	100.00
5. อำเภอหนึ่งให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้หนึ่งคน	64.41	35.59	100.00
6. เขตเลือกตั้งสมาชิกสภา อบจ. ให้ถือว่า 1 อำเภอ เป็น 1 เขตเลือกตั้ง	64.41	35.59	100.00
7. คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมีได้ไม่เกิน 7 คน	65.25	34.75	100.00
8. วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภา อบจ. มีวาระ 4 ปี	87.01	12.99	100.00
10. อบจ. ไม่ได้รับเงินงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาล	62.43	37.57	100.00
11. อบจ. มีรายได้ในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นที่ ภาษีโรงเรือนและภาษีที่ดิน	76.55	23.45	100.00
12. อบจ. มีหน้าที่ในการพัฒนาตำบลในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม	76.84	23.16	100.00
13. ผู้สมัครแต่งตั้งตัวแทนประจำอยู่ ณ หน่วยเลือกตั้งได้หน่วยละ 1 คน	71.19	28.81	100.00
14. ผู้รับสมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปีบริบูรณ์ นับแต่วันเลือกตั้ง	82.49	17.51	100.00

ตารางที่ 11 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รายข้อ (ต่อ)

ข้อความ	ร้อยละ		
	ตอบถูก	ตอบผิด	รวม
15. นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถยุบสภา อบจ. ได้	77.40	22.60	100.00
16. ผู้รับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาอบจ. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ นับแต่วันเลือกตั้ง	82.20	17.80	100.00
17. อบจ. ที่ครบวาระต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายใน 90 วัน	72.03	27.97	100.00
18. อบจ. ที่พ้นจากตำแหน่งเพราะสาเหตุอื่นต้องมีการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ภายใน 60 วัน	84.18	15.82	100.00
19. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้าน ขอเพิ่มชื่อ/ขอลบชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 10 วัน	81.07	18.93	100.00
20. ผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปีจึงสามารถสมัครเป็น นายก อบจ. ได้	76.55	23.45	100.00
21. การยื่นคัดค้านผลการเลือกตั้ง อบจ. ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องยื่นภายใน 48 ชั่วโมง นับวันประกาศผลการเลือกตั้ง	69.77	30.23	100.00
22. การเข้าชื่อคัดค้านผลการเลือกตั้ง สมาชิกสภา อบจ. มีได้ไม่เกินจำนวน 100 คน	77.40	22.60	100.00
23. ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างไม่อนุญาตหรือขัดขวางไม่ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ต้องระหว่างโทษ 1 ปีหรือทั้งจำทั้งปรับ	87.85	12.15	100.00
24. ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่มีอำนาจยุบสภา อบจ. ได้	76.27	23.73	100.00
25. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจยุบสภา อบจ. ได้	75.14	24.86	100.00
คะแนนเต็ม = 25 ค่าสูงสุด = 25 ค่าต่ำสุด = 8 ค่าเฉลี่ย = 18.45			

จากตารางที่ 11 พบว่า ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คือ ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างไม่อนุญาตหรือขัดขวางไม่ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ต้องระหว่างโทษ 1 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ ตอบถูก ร้อยละ 87.85 ตอบผิด ร้อยละ 12.15 วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภา อบจ. มีวาระ 4 ปี ตอบถูก ร้อยละ 87.01 ตอบผิด ร้อยละ 12.99 อบจ. ที่พ้นจากตำแหน่งเพราะสาเหตุอื่นตั้งมีการจัดให้ มีการเลือกตั้งใหม่ภายใน 60 วัน ตอบถูก ร้อยละ 84.18 ตอบผิด ร้อยละ 15.82 ผู้รับสมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปีบริบูรณ์ นับแต่วันเลือกตั้ง ตอบถูก ร้อยละ 82.49 ตอบผิด ร้อยละ 17.51 ผู้รับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาอบจ. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ นับแต่วันเลือกตั้ง ตอบถูก ร้อยละ 82.20 ตอบผิด ร้อยละ 17.80 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้าน ขอเพิ่มชื่อ/ขอลถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 10 วัน ตอบถูก ร้อยละ 81.07 ตอบผิด ร้อยละ 18.93 ตามลำดับ

นายก อบจ. ต้องมาจากการเลือกตั้งและไม่สามารถดำรงตำแหน่ง 2 วาระติดต่อกันได้ ตอบผิด ร้อยละ 45.48 ตอบถูก ร้อยละ 54.52 โครงสร้างของ อบจ. มี 2 คือ ฝ่ายบริหารและฝ่ายสภานิติบัญญัติ ตอบผิด ร้อยละ 38.14 ตอบถูก ร้อยละ 61.86 อบจ. ไม่ได้รับเงินงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาล ตอบผิด ร้อยละ 37.57 ตอบถูก ร้อยละ 62.43 อำเภอหนึ่งให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้หนึ่งคน และเขตเลือกตั้งสมาชิกสภา อบจ. ให้ถือว่า 1 อำเภอ เป็น 1 เขตเลือกตั้ง ตอบผิด ร้อยละ 35.59 ตอบถูก ร้อยละ 64.41 เท่ากัน คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมีได้ไม่เกิน 7 คน ตอบผิด ร้อยละ 34.75 ตอบถูก ร้อยละ 65.25 ตามลำดับ

ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 18.45 จากคะแนนเต็ม เท่ากับ 25 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 25 คะแนน และคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 8 คะแนน

4.3 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รายด้าน

ข้อความ	ระดับของความคิดเห็น		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านเขต/หน่วย/ที่เลือกตั้ง	3.98	0.88	มาก
2. ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง	3.92	0.82	มาก
3. ด้านการคัดค้านการเลือกตั้ง	3.69	0.82	มาก
4. ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง	3.69	0.81	มาก
5. ด้านบทกำหนดโทษ	3.73	0.89	มาก
โดยรวม	3.80	0.59	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 5 ด้าน ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 – 4.50

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของประชาชน
ด้านเขต/หน่วย/ที่เลือกตั้ง รายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. กำหนดให้ 1 อำเภอ เป็น 1 เขตเลือกตั้ง ในปัจจุบันมีความเหมาะสม	4.05	1.01	มาก
2. กำหนดให้ประชาชนจำนวน 1,000 คนต่อ 1 หน่วยเลือกตั้งในปัจจุบันมีความเหมาะสม	3.99	0.98	มาก
3. การกำหนดให้พื้นที่ศาลาประชาคมหมู่บ้านของแต่ละหมู่บ้านเป็นหน่วยเลือกตั้ง	4.01	0.94	มาก
4. จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้านเป็น 1 หน่วยเลือกตั้ง	3.87	0.95	มาก
5. การเดินทางไปยังหน่วยเลือกตั้งในหมู่บ้านของท่านในปัจจุบันมีความเหมาะสม	3.92	0.96	มาก
โดยรวม	3.98	0.88	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชน ด้านเขต/หน่วย/ที่เลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 – 4.50

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของประชาชน
ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง รายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง อบจ. ในปัจจุบันมีความเหมาะสม	3.96	1.15	มาก
2. เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งในปัจจุบัน มี ความเหมาะสม	3.80	1.10	มาก
3. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเลือกตั้งประจำหน่วย เลือกตั้งในปัจจุบันมีความเหมาะสม	3.86	1.11	มาก
4. การนับคะแนนรวมจุดเดียวที่จังหวัดทำให้ โปร่งใส	3.95	1.00	มาก
5. การใช้เงินซื้อเสียงของผู้สมัครทำได้ สมาชิกที่ไม่มีประสิทธิภาพ	4.01	0.93	มาก
โดยรวม	3.92	0.82	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชน ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 – 4.50

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็น ของประชาชน
ด้านการคัดค้านการเลือกตั้ง รายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. หน่วยงานของรัฐสนับสนุนให้มีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเหมาะสมดี	3.81	0.95	มาก
2. การทำหน้าที่ของผู้ได้มอบหมายให้ทำหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งมีความเหมาะสม	3.69	0.95	มาก
3. ในหน่วยเลือกตั้งได้มีการแต่งตั้งผู้สังเกตการณ์มาประจำที่หน่วยเลือกตั้งเหมาะสมเพียงใด	3.74	1.01	มาก
4. คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ใช้อำนาจ / ตำแหน่งเพื่อชักจูงให้ลงคะแนนแก่ผู้สมัครบางคน	3.64	1.12	มาก
5. ในหน่วยเลือกตั้งมีการตั้งคณะกรรมการจากหน่วยอื่นมาร่วมเป็นสักขีพยานหรือไม่	3.59	1.10	มาก
โดยรวม	3.69	0.82	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชน ด้านการคัดค้านการเลือกตั้งโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.69 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 – 4.50

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของประชาชน
ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง รายนข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. ก่อนการเลือกตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีการอบรม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แก่เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเหมาะสมเพียงใด	3.64	1.06	มาก
2. ก่อนการเลือกตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีการสาธิตแก่ประชาชนที่เป็นเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยหรือไม่	3.60	1.10	มาก
3. ก่อนมีการเลือกตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบเหมาะสมเพียงใด	3.81	1.09	มาก
4. การจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำหน่วยเลือกตั้งให้ผู้ใช้สิทธิและเจ้าหน้าที่เหมาะสม	3.71	1.02	มาก
5. คณะกรรมการการจัดการเลือกตั้งปัจจุบันมีความบริสุทธิ์และยุติธรรมเพียงใด	3.67	1.04	มาก
โดยรวม	3.69	0.81	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชน ด้านการดำเนินการเลือกตั้งโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.69 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 – 4.50

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความคิดเห็นของประชาชน
ด้านบทกำหนดโทษ รายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. บทกำหนดโทษของผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีความเหมาะสมดี	3.77	1.05	มาก
2. การลงโทษผู้กระทำผิด พรบ. การเลือกตั้ง ด้วยการฉีกบัตรมีความเหมาะสมดีเพราะทำให้ประชาชนไปโดยมีความก้าวหน้า	3.72	1.02	มาก
3. การแจกใบแดง ใบเหลืองแก่ผู้สมัครทำให้ได้สมาชิกที่ไม่มีความสามารถเข้ามาทำหน้าที่	3.76	1.09	มาก
4. ผู้สมัครที่ถูกใบแดง-เหลือง อาจถูกกีดกันแก่งัดนั้นต้องลงโทษผู้กีดกันแก่งัดด้วย	3.73	1.09	มาก
5. การลงโทษผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งด้วยการเสีสิทธิบางประการทำให้ประชาชนได้ใช้สิทธิของตนเองตามระบอบประชาธิปไตย	3.65	1.10	มาก
โดยรวม	3.73	0.89	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชน ด้านบทกำหนดโทษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.73 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 – 4.50

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล และความรู้ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ตารางที่ 18 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบุคคล ความรู้ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	Chi-square	ระดับนัยสำคัญ	ความสัมพันธ์
1. เพศ	0.666	0.717	ไม่มีความสัมพันธ์
2. อายุ	6.180	0.627	ไม่มีความสัมพันธ์
3. ระดับการศึกษา	5.012	0.007*	มีความสัมพันธ์
4. สถานภาพ	3.243	0.105	ไม่มีความสัมพันธ์
5. อาชีพ	11.072	0.523	ไม่มีความสัมพันธ์
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	10.407	0.406	ไม่มีความสัมพันธ์
7. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน	12.495	0.253	ไม่มีความสัมพันธ์
8. การดำรงตำแหน่งทางการเมือง	1.928	0.381	ไม่มีความสัมพันธ์
9. ความรู้ของประชาชน	9.556	0.006*	มีความสัมพันธ์

หมายเหตุ (*) หมายถึง มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 18 พบว่า ปัจจัยบุคคล คือระดับการศึกษา และ ความรู้ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ส่วน เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และการดำรงตำแหน่ง ไม่มีความสัมพันธ์ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ระดับความคิดเห็น	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
น้อย	3.80	3.10	3.39
ปานกลาง	38.61	35.20	36.72
มาก	57.59	61.70	59.89
รวม (จำนวน)	100.00 (158)	100.00 (196)	100.00 (354)

Chi-square = 0.666 DF = 2 significance = 0.717

จากตารางที่ 19 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิงในระดับความคิดเห็นมาก พบว่า เพศหญิง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 61.70 และเพศชาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 57.59

เมื่อทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์ กับความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ดังนั้น สรุปว่า เพศ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ระดับ ความคิดเห็น	อายุ				รวม
	18 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 ขึ้นไป	
น้อย	5.05	2.31	1.27	6.52	3.40
ปานกลาง	36.36	40.00	35.44	30.43	36.72
มาก	58.59	57.69	63.29	63.04	59.88
รวม (จำนวน)	100.00 (99)	100.00 (130)	100.00 (79)	100.00 (46)	100.00 (354)

Chi-square = 6.180 DF = 8 significance = 0.627

จากตารางที่ 20 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอายุในระดับความคิดเห็นมาก พบว่า อายุ 40 - 50 ปี มากที่สุด ร้อยละ 63.29 รองลงมาคือ อายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 63.04, อายุ 18 - 30 ปี ร้อยละ 58.59 และอายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 57.69 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ดังนั้น สรุปว่า อายุ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ระดับ ความคิดเห็น	ระดับการศึกษา						รวม
	ประถม ศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยม ปลาย/ปวช	อนุปริญญา/ ปวส.	ปริญญา ตรี	ปริญญา ตรีขึ้นไป	
น้อย	3.31	1.96	2.94	3.08	7.50	0.00	3.39
ปานกลาง	35.54	33.33	41.18	35.38	35.00	55.56	26.72
มาก	61.16	64.71	55.88	61.54	57.50	44.44	59.89
รวม (จำนวน)	100.00 (121)	100.00 (51)	100.00 (68)	100.00 (65)	100.00 (40)	100.00 (9)	100.00 (354)

Chi-square = 5.012 DF = 10 significance = 0.007*

จากตารางที่ 21 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างระดับการศึกษาในระดับความคิดเห็นมาก พบว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มากที่สุด ร้อยละ 64.71 รองลงมาคือ ระดับอนุปริญญา/ปวส., ระดับประถมศึกษา, ระดับปริญญาตรี, ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.และระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 61.54, 61.16, 57.50, 55.88 และ 44.44 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ดังนั้น สรุปว่า ระดับการศึกษา กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ระดับ ความคิดเห็น	สถานภาพ			รวม
	โสด	สมรส	หย่าร้าง	
น้อย	5.11	2.20	2.86	3.39
ปานกลาง	37.23	35.71	40.00	26.72
มาก	57.66	62.09	57.14	59.89
รวม (จำนวน)	100.00 (137)	100.00 (182)	100.00 (35)	100.00 (354)

Chi-square = 3.243 DF = 6 significance = 0.105

จากตารางที่ 22 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสถานภาพในระดับความคิดเห็นมาก พบว่า สถานภาพสมรส มากที่สุด ร้อยละ 62.09 รองลงมาคือ สถานภาพโสด และสถานภาพหย่าร้าง ร้อยละ 57.66 และร้อยละ 57.14 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ พบว่า สถานภาพไม่มีความสัมพันธ์ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ดังนั้น สรุปว่า สถานภาพ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ระดับ ความคิดเห็น	อาชีพ				รวม
	ทำนา	ค้าขาย	รับจ้าง	รับราชการ	
น้อย	3.30	1.59	4.09	3.45	3.39
ปานกลาง	35.16	31.75	36.26	55.17	26.72
มาก	61.54	66.66	59.65	41.38	59.89
รวม (จำนวน)	100.00 (91)	100.00 (63)	100.00 (171)	100.00 (29)	100.00 (354)

Chi-square = 11.072 DF = 6 significance = 0.523

จากตารางที่ 23 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างอาชีพในระดับความคิดเห็นมาก พบว่า อาชีพค้าขาย มากที่สุด ร้อยละ 66.66 รองลงมาคือ อาชีพทำนา, อาชีพรับจ้าง และอาชีพรับราชการ ร้อยละ 61.54, 59.65 และร้อยละ 41.38 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ พบว่า อาชีพไม่มีความสัมพันธ์ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ดังนั้น สรุปว่าอาชีพ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับความคิดเห็นของประชาชน
เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ระดับ ความคิดเห็น	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน						รวม
	ต่ำกว่า หรือ เท่ากับ 3,000 บาท	3,001 – 5,000 บาท	5,001 – 7,000 บาท	7,001 - 10,000 บาท	10,001- 15,000 บาท	มากกว่า 15,000 บาท	
น้อย	3.28	4.17	2.47	3.41	6.67	0.00	3.39
ปานกลาง	37.70	30.56	45.68	39.77	30.00	18.18	26.72
มาก	59.02	65.28	51.85	56.82	63.33	81.82	59.89
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
(จำนวน)	(61)	(72)	(81)	(88)	(30)	(22)	(354)

Chi-square = 10.407 DF = 10 significance = 0.406

จากตารางที่ 24 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในระดับความคิดเห็นมาก พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 81.82 รองลงมาคือ รายได้ 3,001 – 5,000 บาท, รายได้ 10,001 – 15,000 บาท, รายได้ 7,001 – 10,000 บาท รายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท และรายได้ 5,001 – 7,000 บาท ร้อยละ 65.28, 63.33, 59.02, 56.82 และ 51.85 ตามลำดับ เมื่อทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05

ดังนั้น สรุปว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน กับความคิดเห็นของประชาชน
เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ระดับ ความคิดเห็น	รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน						รวม
	ต่ำกว่า หรือ เท่ากับ 3,000 บาท	3,001 – 5,000 บาท	5,001 – 7,000 บาท	7,001 – 10,000 บาท	10,001- 15,000 บาท	มากกว่า 15,000 บาท	
น้อย	5.00	3.37	2.44	2.86	0.00	0.00	3.39
ปานกลาง	40.83	40.45	39.02	17.14	30.77	20.00	26.72
มาก	54.17	56.18	58.54	80.00	69.23	80.00	59.89
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
(จำนวน)	(120)	(89)	(82)	(35)	(13)	(15)	(354)

Chi-square = 12.495 DF = 10 significance = 0.253

จากตารางที่ 25 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนในระดับความคิดเห็นมาก พบว่า รายจ่าย 7,001 – 10,000 บาท และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 80.00 เท่ากัน รองลงมาคือ รายจ่าย 10,001 – 15,000 บาท, รายจ่าย 5,001 – 7,000 บาท, รายจ่าย 3,001 – 5,000 บาท และรายจ่ายต่ำกว่า หรือเท่ากับ 3,000 บาท ร้อยละ 69.23, 58.54, 56.18 และ 54.17 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ พบว่า รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05

ดังนั้น สรุปว่า รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการดำรงตำแหน่งทางการเมือง กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ระดับความคิดเห็น	การดำรงตำแหน่งทางการเมือง		รวม
	เคย	ไม่เคย	
น้อย	5.56	3.27	3.39
ปานกลาง	50.00	36.01	26.72
มาก	44.44	60.71	59.89
รวม (จำนวน)	100.00 (18)	100.00 (336)	100.00 (354)

Chi-square = 1.928 DF = 2 significance = 0.381

จากตารางที่ 26 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการดำรงตำแหน่งทางการเมืองและไม่เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองในระดับความคิดเห็นมาก พบว่า ไม่เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองมากที่สุด ร้อยละ 60.71 และเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ร้อยละ 44.44 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ พบว่า การดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไม่มีความสัมพันธ์ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ดังนั้น สรุปว่า การดำรงตำแหน่งทางการเมือง กับการมีความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ กับความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ระดับ ความคิดเห็น	ระดับความรู้			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
น้อย	8.33	1.59	4.96	3.39
ปานกลาง	37.50	32.28	42.55	26.72
มาก	54.17	66.14	52.48	59.89
รวม (จำนวน)	100.00 (24)	100.00 (189)	100.00 (141)	100.00 (354)

Chi-square = 9.556 DF = 4 significance = 0.006*

จากตารางที่ 27 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด กับความรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 66.14 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้อยู่ในระดับน้อย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 54.17 และผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้อยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 52.48

เมื่อทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์ กับความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ดังนั้น สรุปว่า ความรู้ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีความสัมพันธ์กัน

4.5 ปัญหา และข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 28 ปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านเขต/หน่วยที่เลือกตั้ง

ข้อความ		จำนวน
ปัญหา	แนวทางแก้ไข	
1. การแบ่งเขตเลือกตั้งมีความสลับซับซ้อนไม่เป็นไปตามภูมิศาสตร์	1. อยากให้เขตพื้นที่เป็นรูปแบบเดิม แต่เพิ่มจำนวนสมาชิก	20
2. มีหน่วยเลือกตั้งมากเกินไป	2. ลดหน่วยเลือกตั้งและจะเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง	15
3. หน่วยเลือกตั้งบางหน่วยมีพื้นที่คับแคบ	3. อยากให้มีการนับคะแนนที่ทำการ อบต. เพราะเป็นศูนย์รวมของแต่ละตำบล	13
4. 1 หมู่บ้านมีการแบ่งเป็นหลายหน่วยเลือกตั้ง ที่ยึดถือเอาจำนวนประชากรเป็นเกณฑ์	4. หมู่บ้านที่มีขนาดเล็กหรือใหญ่ควรมีหน่วยเลือกเดียวไม่ควรแยก	10
รวม		58

จากตารางที่ 28 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอปัญหา และแนวทางแก้ไข คือ การแบ่งเขตเลือกตั้งมีความสลับซับซ้อนไม่เป็นไปตามภูมิศาสตร์ แนวทางแก้ไข คือ อยากให้เขตพื้นที่เป็นรูปแบบเดิมแต่เพิ่มจำนวนสมาชิก มีหน่วยเลือกตั้งมากเกินไป แนวทางแก้ไข คือ ลดหน่วยเลือกตั้งและจะเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง หน่วยเลือกตั้งบางหน่วยมีพื้นที่คับแคบ แนวทางแก้ไข คือ อยากให้มีการนับคะแนนที่ทำการ อบต. เพราะเป็นศูนย์รวมของแต่ละตำบล หมู่บ้านมีการแบ่งเป็นหลายหน่วยเลือกตั้ง ที่ยึดถือเอาจำนวนประชากรเป็นเกณฑ์ แนวทางแก้ไข คือ หมู่บ้านที่มีขนาดเล็กหรือใหญ่ควรมีหน่วยเลือกเดียวไม่ควรแยก

ตารางที่ 29 ปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง และวิธีการหาเสียง

ข้อความ		จำนวน
ปัญหา	แนวทางแก้ไข	
1. หน่วยเลือกตั้งมีมากทำให้เสียงงบประมาณแผ่นดิน	1.ในการหาเสียงต้องหาที่ที่เป็นกลางเพื่อให้ผู้ที่ตั้งใจอาสามาเป็นตัวแทนแต่ไม่มีเงินในการหาเสียง เช่น สถานที่ วัน เวลา	16
2. ต้องใช้คนจำนวนมากเพราะว่ามีหน่วยเลือกตั้งมาก	2.อยากให้ผู้สมัครใช้หอกระจายข่าวตามหมู่บ้านประชาสัมพันธ์หรือแนะนำตนเองในเวลาเช้า-เย็น เพราะเป็นเวลาที่ประชาชนอยู่บ้าน โดยวิธีการหมุนเวียนตามเบอร์	15
3. การขาดอุปกรณ์ในการดำเนินการเลือกตั้ง	3.ไม่อยากให้ผู้สมัครหาเสียงในวัด เพราะว่าเป็นสถานที่ที่ไม่เหมาะสม	12
รวม		43

จากตารางที่ 29 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไข คือ หน่วยเลือกตั้งมีมากทำให้เสียงงบประมาณแผ่นดิน แนวทางแก้ไข คือ ในการหาเสียงต้องหาที่ที่เป็นกลางเพื่อให้ผู้ที่ตั้งใจอาสามาเป็นตัวแทนแต่ไม่มีเงินในการหาเสียง เช่น สถานที่ วัน เวลา ต้องใช้คนจำนวนมากเพราะว่ามีหน่วยเลือกตั้งมาก แนวทางแก้ไข คือ อยากให้ผู้สมัครใช้หอกระจายข่าวตามหมู่บ้านในการประชาสัมพันธ์หรือแนะนำตนเองในเวลาเช้า-เย็น เพราะเป็นเวลาที่ประชาชนอยู่บ้าน โดยวิธีการหมุนเวียนตามเบอร์ การขาดอุปกรณ์ในการดำเนินการเลือกตั้งแนวทางแก้ไข คือ ไม่อยากให้ผู้สมัครหาเสียงในวัด เพราะว่าเป็นสถานที่ที่ไม่เหมาะสม

ตารางที่ 30 ปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการคัดค้านการเลือกตั้ง

ข้อความ		จำนวน
ปัญหา	แนวทางแก้ไข	
1. ทำได้ยากเพราะมีขั้นตอนในการร้องเรียนที่ยุ่งยาก เช่นการร่วมลงชื่อ	1. ในเรื่องการร้องเรียนการเลือกตั้งอยากให้มีกรรการร้องเรียนในหน่วยเลือกตั้งได้เลย	17
2. ประชาชนไม่กล้าร้องเรียนเนื่องจากความไม่ปลอดภัย	2. ควรจัดตั้งคณะกรรมการไว้ประจำหน่วยสำหรับการร้องเรียนเมื่อพบการทุจริต เช่น ดำรวจร่วมกับผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย	16
3. ในการร้องเรียนการคัดค้านเป็นไปได้ยากเพราะว่าต้องมีหลักฐาน	3. ให้มีตัวแทนของผู้สมัครแต่ละเบอร์มาประจำที่หน่วยเลือกตั้งและมีอำนาจเจรจาไกล่เกลี่ยเมื่อมีปัญหาเพื่อที่ปัญหาจะได้จบที่หน่วยเลือกตั้งเลย	10
รวม		43

จากตารางที่ 30 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไข คือ ทำได้ยากเพราะมีขั้นตอนในการร้องเรียนที่ยุ่งยาก เช่นการร่วมลงชื่อ แนวทางแก้ไข คือ ในเรื่องการร้องเรียนการเลือกตั้งอยากให้มีกรรการร้องเรียนในหน่วยเลือกตั้งได้เลย ประชาชนไม่กล้าร้องเรียนเนื่องจากความไม่ปลอดภัย แนวทางแก้ไข คือ ควรจัดตั้งคณะกรรมการไว้ประจำหน่วยสำหรับการร้องเรียนเมื่อพบการทุจริต เช่น ดำรวจร่วมกับผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ในการร้องเรียนการคัดค้านเป็นไปได้ยากเพราะว่าต้องมีหลักฐาน แนวทางแก้ไข คือ ให้มีตัวแทนของผู้สมัครแต่ละเบอร์มาประจำที่หน่วยเลือกตั้งและมีอำนาจเจรจาไกล่เกลี่ยเมื่อมีปัญหา เพื่อที่ปัญหาจะได้จบที่หน่วยเลือกตั้งเลย

ตารางที่ 31 ปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง

ข้อความ		จำนวน
ปัญหา	แนวทางแก้ไข	
1. ในแต่ปีมีการเลือกตั้งมากเกินไป เช่น ส.ส. ส.ว. อบจ. สท. อบต. ทำให้ประชาชนสับสนกับจำนวนสมาชิกที่สามารถเลือกได้	1. ควรมีการออกกฎระเบียบใหม่ให้เหมือนกันในการเลือกตั้งแต่ละอย่าง เช่น ส.ส. ส.ว. อบจ. สท. อบต. จะทำให้ประชาชนไม่สับสน	14
2. การประชาสัมพันธ์ที่คลุมเครือ เช่น ส.ส. ส.ว. อบจ. สท. อบต.	2. ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน	12
3. กรรมการประจำหน่วยบางหน่วยไม่เป็นกลาง	3. ให้มีคณะกรรมการกลางมาจากที่อื่น โดยการสลับสับเปลี่ยนระหว่างอำเภอหรือตำบล	11
รวม		37

จากตารางที่ 31 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไข คือ ในแต่ปีมีการเลือกตั้งมากเกินไป เช่น ส.ส. ส.ว. อบจ. สท. อบต. ทำให้ประชาชนสับสนกับจำนวนสมาชิกที่สามารถเลือกได้ แนวทางแก้ไข คือ ควรมีการออกกฎระเบียบใหม่ให้เหมือนกันในการเลือกตั้งแต่ละอย่าง เช่น ส.ส. ส.ว. อบจ. สท. อบต. จะทำให้ประชาชนไม่สับสน การประชาสัมพันธ์ที่คลุมเครือ เช่น ส.ส. ส.ว. อบจ. สท. อบต. แนวทางแก้ไข คือ ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน กรรมการประจำหน่วยบางหน่วยไม่เป็นกลาง แนวทางแก้ไข คือ ให้มีคณะกรรมการกลางมาจากที่อื่น โดยการสลับสับเปลี่ยนระหว่างอำเภอหรือตำบล

ตารางที่ 32 ปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านบทกำหนดโทษ

ข้อความ		จำนวน
ปัญหา	แนวทางแก้ไข	
1. การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นไม่มีบทลงโทษที่หนัก จึงทำให้ผู้สมัครไม่กลัวเรื่องการซื้อเสียง	1. ต้องลงโทษผู้สมัครที่ทุจริตการเลือกตั้ง โดยการให้ผู้ที่ทุจริตออกค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งใหม่	22
2. การเมืองไม่นิ่งเช่นการเปลี่ยนรัฐบาลบ่อย จึงทำให้ประชาชนไม่กลัวบทลงโทษในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	2. ต้องมีกฎหมายสำหรับการเลือกตั้งที่ออกมาโดยเฉพาะไม่ว่าจะเปลี่ยนรัฐบาลหรือผู้นำก็สามารถใช้ได้ตลอด	18
3. ต้องมีการลงโทษผู้ที่รับเงินจากผู้สมัครด้วยเพราะจะทำให้การซื้อเสียงหมดไป	3. การลงโทษให้หนักสำหรับหัวคะแนนเพราะเป็นตัวกลางในการทุจริต	12
รวม		52

จากตารางที่ 32 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไข คือ การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นไม่มีบทลงโทษที่หนัก จึงทำให้ผู้สมัครไม่กลัวเรื่องการซื้อเสียง แนวทางแก้ไข คือ ต้องลงโทษผู้สมัครที่ทุจริตการเลือกตั้ง โดยการให้ผู้ที่ทุจริตออกค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งใหม่ การเมืองไม่นิ่งเช่นการเปลี่ยนรัฐบาลบ่อย จึงทำให้ประชาชนไม่กลัวบทลงโทษในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง แนวทางแก้ไข คือ ต้องมีกฎหมายสำหรับการเลือกตั้งที่ออกมาโดยเฉพาะไม่ว่าจะเปลี่ยนรัฐบาลหรือผู้นำก็สามารถใช้ได้ตลอด ต้องมีการลงโทษผู้ที่รับเงินจากผู้สมัครด้วยเพราะจะทำให้การซื้อเสียงหมดไป แนวทางแก้ไข คือ การลงโทษให้หนักสำหรับหัวคะแนนเพราะเป็นตัวกลางในการทุจริต

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคลและความรู้ของประชาชนที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 354 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) จำนวนนับ (Count) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัวแปร ใช้สถิติ ค่าไคสแควร์ (Chi – Square) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

5.1 สรุป

5.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามสามารถสรุปได้ ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 354 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 44.63 และเพศหญิง ร้อยละ 55.37 อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 36.72 อายุ 18 – 30 ปี ร้อยละ 27.97 อายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 22.32 และอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 12.99 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 34.18 มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. ร้อยละ 19.21 อนุปริญญาหรือ ปวส. ร้อยละ 18.36 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 14.41 ปริญญาตรี ร้อยละ 11.30 และ สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 2.54 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 51.41 สถานภาพโสด ร้อยละ 38.70 และสถานภาพหย่าร้าง ร้อยละ 9.60 มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 48.31 อาชีพทำนา ร้อยละ 25.71 อาชีพค้าขาย ร้อยละ 17.51 และอาชีพรับราชการ ร้อยละ 8.47 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 24.86 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-7,000 บาท ร้อยละ 22.88 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3,001 – 5,000 บาท ร้อยละ 20.34 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท ร้อยละ 17.23 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 8.47 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 6.21 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท ร้อยละ

33.90 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 3,001-5,000 บาท ร้อยละ 25.14 มีรายจ่ายต่อเดือน 5,001 – 7,000 บาท ร้อยละ 23.16 มีรายจ่ายต่อเดือน 7,001-10,000 บาท ร้อยละ 9.89 มีรายจ่ายต่อเดือน มากกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 4.24 และมีรายจ่ายต่อเดือน 10,001 -15,000 บาท ร้อยละ 3.67 ไม่เคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ร้อยละ 94.92 และเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ร้อยละ 5.08

5.1.2 ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในระดับปานกลาง ร้อยละ 53.40 มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในระดับมาก ร้อยละ 39.82 และมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในระดับน้อย ร้อยละ 6.78

5.1.3 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

5.1.3.1 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 5 ด้าน ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 – 4.50

5.1.3.2 ความคิดเห็นของประชาชน ด้านเขต/หน่วยที่เลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 – 4.50

5.1.3.3 ความคิดเห็นของประชาชน ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 – 4.50

5.1.3.4 ความคิดเห็นของประชาชน ด้านการคัดค้านการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.69 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 – 4.50

5.1.3.5 ความคิดเห็นของประชาชน ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.69 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 – 4.50

5.1.3.6 ความคิดเห็นของประชาชน ด้านบทกำหนดโทษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.73 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 – 4.50

5.1.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล และความรู้ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ปัจจัยบุคคล คือระดับการศึกษา และ ความรู้ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ส่วน เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และการดำรงตำแหน่ง ไม่มีความสัมพันธ์ กับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

5.1.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

5.1.5.1 ด้านเขต/หน่วย/ที่เลือกตั้ง คือ การแบ่งเขตเลือกตั้งมีความสลับซับซ้อนไม่ เป็นไปตามภูมิศาสตร์ ข้อเสนอแนะ คือ อยากรให้เขตพื้นที่เป็นรูปแบบเดิมแต่เพิ่มจำนวนสมาชิก

5.1.5.2 ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง คือ หน่วยเลือกตั้งมีมากทำให้เสียงประมาณแผ่นดินแนวทางแก้ไข คือ ในการหาเสียงต้องหาที่ที่เป็นกลางเพื่อให้ผู้ที่ตั้งใจ อาสามาเพื่อเป็นตัวแทนแต่ไม่มีเงินในการหาเสียง เช่น สถานที่ วัน เวลา

5.1.5.3 ด้านการคัดค้านการเลือกตั้ง คือ ทำได้ยากเพราะมีขั้นตอนในการร้องเรียน ที่ยุ่งยาก เช่นการร่วมลงชื่อ แนวทางแก้ไข คือ ในเรื่องการร้องเรียนการเลือกตั้งอยากให้มีการ ร้องเรียนในหน่วยเลือกตั้งได้เลย

5.1.5.4 ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง คือ ในแต่ปีมีการเลือกตั้งมากเกินไป เช่น ส.ส. ส.ว. อบจ. สท. อบต. ทำให้ประชาชนสับสนกับจำนวนสมาชิกที่สามารถเลือกได้ แนวทางแก้ไข คือ ควรมีการออกกฎระเบียบใหม่ให้เหมือนกันในการเลือกตั้งแต่ละอย่าง เช่น ส.ส. ส.ว. อบจ. สท. อบต. จะทำให้ประชาชนไม่สับสน

5.1.5.5 ด้านบทกำหนดโทษ คือ การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นไม่มีบทลงโทษที่หนัก จึงทำให้ผู้สมัครไม่กลัวเรื่องการซื้อเสียง แนวทางแก้ไข คือ ต้องลงโทษผู้สมัครที่ทุจริตการเลือกตั้ง โดยการให้ผู้ที่ทุจริตออกค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งใหม่

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีประเด็นนำมาอภิปราย ดังนี้

5.2.1 ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ผลการวิจัย พบว่า

5.2.1.1 ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างไม่อนุญาตหรือขัดขวางไม่ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งต้องระหว่างโทษ 1 ปีหรือทั้งจำทั้งปรับ ตอบถูก ร้อยละ 87.85 ตอบผิด ร้อยละ 12.15 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ตั้งแต่รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มีผลบังคับใช้ทำให้ผู้ประกอบการหรือนายจ้างได้ให้ความร่วมมือ และที่สำคัญคือในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ก็ยังบังคับให้ทุกคนได้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือถ้าคนใดไม่ไปใช้สิทธิให้ไปแจ้งหรือแสดงเหตุผลกับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับ อนันต์ พิมพ์ดี ได้ศึกษา “ทัศนคติของประชาชน ที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลเมือง จังหวัดยโสธร” ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร มีทัศนคติต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ประชาชนมีความเห็นว่า ด้านความรู้ความสามารถ ด้านซื่อสัตย์ ไม่มีประวัติดอก ด้านผลงาน/ประสพการณ์ในการทำงาน ด้านสิ่งที่เสนอไว้ในกาหาเสียงเป็นที่น่าพอใจ ส่วนด้านมีสัญญาจะให้สิ่งตอบแทนแก่ตนเองหรือสมาชิกในครอบครัว/ชุมชน อยู่ในระดับน้อย

5.2.1.2 นายก อบจ. ต้องมาจากการเลือกตั้งและไม่สามารถดำรงตำแหน่ง 2 วาระติดต่อกันได้ ตอบผิด ร้อยละ 45.48 ตอบถูก ร้อยละ 54.52 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนยังยึดติดในรูปแบบการบริหารแบบเดิมคือ เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดได้ครบแล้ว สมาชิกสภาจังหวัดจะเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นมาคนหนึ่ง แต่เมื่อดูจากจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบก็มีความใกล้เคียงกันระหว่างตอบถูกและตอบผิด และการดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ประชาชนยังเกิดความสับสนเพราะว่าในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีการเลือกผู้นำท้องถิ่นในหลายรูปแบบ เช่น อบจ. เทศบาล อบต. จึงทำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน ว่าอะไรบ้างที่ดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้ อะไรที่ดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ นนทรี หวังทอดเกียรติ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของความรู้สำนึกทางการเมืองต่อหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัด และสมาชิกสภาเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดแม่ฮ่องสอน” ผลการวิจัยพบว่า

1. ยังไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะยืนยันได้ว่าความสำคัญทางการเมืองต่อหน้าที่และบทบาท และการกระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลแตกต่างกันอันเนื่องมาจากความแตกต่างในปัจจัยต่าง ๆ คือ ระดับการศึกษา ฐานะ (รายได้หรืออาชีพ) ความใกล้ชิดสื่อมวลชนและความใกล้ชิดประชาชน

2. ความสำคัญทางการเมืองต่อหน้าที่และบทบาทไม่เป็นปัจจัยที่ทำให้การกระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลต่างกัน

5.2.2 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

5.2.2.1 ความคิดเห็นของประชาชน ด้านเขต/หน่วย/ที่เลือกตั้ง

ความคิดเห็นของประชาชน ด้านเขต/หน่วย/ที่เลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รัฐบาลได้ออกกฎระเบียบเรื่องเลือกตั้งให้มีการขยายเขตการเลือกตั้งให้อยู่ใกล้พื้นที่มากที่สุดและสะดวกในเรื่องการเดินทางพร้อมทั้งมีการให้ประชาชนที่อยู่นอกเขตพื้นที่ได้ลงคะแนนได้และได้มีการประชาสัมพันธ์ให้มีการไปใช้สิทธิอย่างต่อเนื่องและมีการส่งหนังสือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปทุกบ้าน จึงทำให้ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สุจิต บุญบงการและพรรคดี ผ่องแผ้ว ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงการเลือกตั้งของคนไทย พ.ศ. 2526” พบว่า ผู้ที่ไปลงคะแนนเสียงในเขตชนบทยอมรับว่าตนไปลงคะแนนเสียงเพราะผู้สมัครหรือพรรคพวกหรือทางราชการมาขอร้องมากกว่าในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ที่มีการศึกษาต่ำไปเลือกตั้งเพราะได้รับการชักชวนด้วยอัตราสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและกรรมกรตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงโดยคำนึงถึงผู้สมัครเป็นสำคัญ ส่วนบรรดานักธุรกิจ ข้าราชการ และผู้ประกอบอาชีพเป็นครู อาจารย์กลับเลือกโดยคำนึงถึงพรรคมากกว่าตัวบุคคล ประเด็นระยะเวลาในการตัดสินใจนั้น พบว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ นักธุรกิจ และครูอาจารย์ได้ตัดสินใจว่าเลือกใครเป็นผู้แทนในระยะเวลาก่อนการเลือกตั้งมากกว่า ขณะที่กลุ่มเกษตรกรรมจะตัดสินใจในระยะเวลาใกล้ ๆ วันเลือกตั้ง ซึ่งอาจจะทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือหัวหน้าคะแนนตัดสินใจแจกเงินและสิ่งของก่อนวันเลือกตั้งเพียง 2-3 วัน หรือ 4-5

5.2.2.2 ความคิดเห็นของประชาชน ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง

ความคิดเห็นของประชาชน ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการแบ่งเขตการเลือกตั้งให้เล็กลงจึงทำให้ผู้สมัครมีค่าใช้จ่ายที่น้อยลงและอยู่ในพื้นที่มากกว่าเดิม โดยเฉพาะในการหาเสียงจะทำให้ลงพื้นที่ได้ดีกว่า

เดิมที่มีพื้นที่กว้าง ซึ่งทำให้ประชาชนรู้จักเฉพาะในเวลาลงสมัครและหาเสียงเท่านั้น จึงทำให้ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ **ณรงค์ศักดิ์ เดชอุดม** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีมูลเหตุจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดแตกต่างกัน ซึ่งสาเหตุแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว สมาชิกสภาจังหวัดกลุ่มนี้มีมูลเหตุจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดเพราะต้องการอำนาจ รายได้ ชื่อเสียงเกียรติยศ ความสะดวกสบายและความมั่นคง ซึ่งเป็นผลประโยชน์ส่วนตัว เป็นสิ่งสำคัญที่สุด โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มแสวงหาชื่อเสียงเกียรติยศ ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพทนายความ การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ระหว่าง 2,000 – 5,000 บาทต่อเดือน อายุระหว่าง 36-45 ปี

2. กลุ่มแสวงหารายได้ ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพนักธุรกิจ การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้มากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน อายุระหว่าง 46-55 ปี

3. กลุ่มแสวงหาความสะดวกสบาย ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพทนายความ การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี รายได้ระหว่าง 2,000-5,000 บาทต่อเดือน อายุระหว่าง 36-45 ปี

4. กลุ่มแสวงหาความมั่นคง ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพทนายความ การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี รายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน อายุระหว่าง 36-45 ปี

5. กลุ่มแสวงหาอำนาจ ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพทนายความ การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน อายุระหว่าง 36-45 ปี

2. กลุ่มที่มุ่งรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมหรือกลุ่มที่เป็นตัวแทนประชาชน สมาชิกสภาจังหวัดกลุ่มนี้มีแรงจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัด เพราะต้องการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมเพราะเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพรับจ้าง การศึกษาดำกว่าปริญญาตรี รายได้มากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน อายุระหว่าง 25-35 ปี

5.2.2.3 ความคิดเห็นของประชาชน ด้านการคัดค้านการเลือกตั้ง

ความคิดเห็นของประชาชน ด้านการคัดค้านการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันมีอุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่นการใช้โทรศัพท์ ร้องเรียนถึงคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โดยตรง และมีกฎหมายที่รัฐบาลรับรองความปลอดภัยคุ้มครองผู้ที่พบเห็นการทุจริตการเลือกตั้งรวมทั้งเรื่องรางวัล จึงทำให้ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ **ณรงค์ศักดิ์ เดช**

อุดม ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีมูลเหตุจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดแตกต่างกัน ซึ่งสาเหตุ คือ กลุ่มที่มุ่งรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมหรือกลุ่มที่เป็นตัวแทนประชาชน สมาชิกสภาจังหวัดกลุ่มนี้มีแรงจูงใจในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัด เพราะต้องการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมเพราะเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพรับจ้าง การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี รายได้มากกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน อายุระหว่าง 25-35 ปี

5.2.2.4 ความคิดเห็นของประชาชน ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง

ความคิดเห็นของประชาชน ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการประชาสัมพันธ์และการดำเนินการความสะดวกให้แก่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รวมทั้งความปลอดภัย เพราะหาหน่วย เขต และพื้นที่เลือกตั้งอยู่ใกล้บ้าน จึงทำให้ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สุจิต บุญบงการและพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงการเลือกตั้งของคนไทย พ.ศ. 2526 ” พบว่า ผู้ที่ไปลงคะแนนเสียงในเขตชนบทยอมรับว่าตนไปลงคะแนนเสียงเพราะผู้สมัครหรือพรรคพวกหรือทางราชการมาขอรื่องมากกว่าในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ที่มีการศึกษาดำไปเลือกตั้ง เพราะได้รับการชักชวนด้วยอัตราสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและกรรมกรตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงโดยคำนึงถึงผู้สมัครเป็นสำคัญ ส่วนบรรดานักธุรกิจ ข้าราชการและผู้ประกอบอาชีพเป็นครู อาจารย์กลับเลือกโดยคำนึงถึงพรรคมากกว่าตัวบุคคล

ประเด็นระยะเวลาในการตัดสินใจนั้น พบว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ นักธุรกิจ และครู อาจารย์ได้ตัดสินใจว่าเลือกใครเป็นผู้แทนในระยะเวลาก่อนการเลือกตั้งมากกว่า ขณะที่กลุ่มเกษตรกรรมจะตัดสินใจในระยะเวลาใกล้ ๆ วันเลือกตั้ง ซึ่งอาจจะทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือหัวคะแนนตัดสินใจแจกเงินและสิ่งของก่อนวันเลือกตั้งเพียง 2-3 วัน หรือ 4-5

5.2.2.5 ความคิดเห็นของประชาชน ด้านบทกำหนดโทษ

ความคิดเห็นของประชาชน ด้านบทกำหนดโทษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รัฐบาลได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งว่า การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน และการกำหนดบทลงโทษในเรื่องการเสียสิทธิบางประการ เช่นการไม่ไปเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุจะทำให้ไม่สามารถลงรับสมัครเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันได้ เป็นต้น รวมทั้งการทำผิดพระราชบัญญัติการเลือกตั้งโดยเจตนาจะต้องถูกตัดสิทธิทางการเมืองหรือทั้งจำทั้งปรับ จึงทำให้ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในระดับ

มาก ซึ่งสอดคล้องกับ เดชา ปิ่นแก้ว ได้ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของสภาจังหวัดที่มีต่อการควบคุมองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดภูเก็ต พะเยา พิษณุโลก และนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า การควบคุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันเหมาะสมแล้ว และสมาชิกที่มีการศึกษาต่างกันมีความเห็นแตกต่างกันเฉพาะเรื่อง การสอบถามข้อเท็จจริง สมาชิกสภาจังหวัดที่มีอาชีพเดิมของครอบครัวต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันเฉพาะเรื่อง ข้อบัญญัติจังหวัด เรื่องงบประมาณรายจ่าย สมาชิกสภาจังหวัดที่มีประสบการณ์การเมืองแตกต่างกันเฉพาะเรื่อง การตราข้อบัญญัติจังหวัดตามกฎหมายอื่น และสมาชิกสภาจังหวัดที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันเฉพาะเรื่อง การตั้งกรรมการกั้นกรองงบประมาณรายจ่าย และนอกนี้พบว่าสมาชิกสภาจังหวัดได้ใช้วิธีการควบคุมตามกฎหมายต่อฝ่ายบริหารน้อยมาก

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐควรส่งเสริมในด้านการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการเลือกเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในทุก ๆ ด้าน
2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรรับปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ จากประชาชน และให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นความต้องการของชุมชน
3. รัฐควรส่งเสริมเรื่องการวางแผนโครงการหรือกิจกรรม โดยการประชาสัมพันธ์ และรูปแบบ อบจ. เคลื่อนที่ในการออกไปให้ความรู้แก่ประชาชน
4. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปตรวจสอบการทำงานได้อย่างอิสระ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในด้านจริยธรรมคุณธรรม
2. ควรศึกษาหลักธรรมาภิบาลที่ใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บรรณานุกรม

1 ภาษาไทย

1.1 หนังสือทั่วไป

กรมพล ท่องธรรมชาติ และคณะ. การเมืองและการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.

ทรงวุฒิ ศรีวิไล. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. ขอนแก่น : โรงพิมพ์ขอนแก่นการพิมพ์, 2550.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. การเลือกตั้งกับการพัฒนาทางการเมืองไทย. เอกสารการสอนชุดวิชาปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย, 2534.

สุขุม นวลสกุล และวิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ. การเมืองและการปกครองไทย. ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2535.

บัญญัติ พุ่มพันธ์. รวมกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : บริษัทบพิชการพิมพ์ จำกัด, 2547.

เมธี สมภักดี. พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และการเลือกตั้ง. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย : ขอนแก่นการพิมพ์, 2547.

ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, มูลนิธิ. รวมกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติม จนถึงปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : บริษัทบพิชการพิมพ์ จำกัด, 2547.

วีระศักดิ์ จารุชัยนิวัฒน์. การเมืองไทย สถาบันและกระบวนการ. ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.

สำเร็จ จันทรสวรรณ, รศ. และสุวรรณ บัวทวน. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ฝ่ายนโยบายและแผน. กองแผนและงบประมาณ แผนพัฒนาห้าปี (พ.ศ. 2548-2552), 2548.

อนันต์ เตชะวณิช. มาู้จักกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542, 2543.

อุคร ตันติสุนทร. สรุปสาระสำคัญผู้บริหารท้องถิ่น ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน. กรุงเทพมหานคร : บริษัทบพิชการพิมพ์ จำกัด, 2547.

1.2 วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

ดวงเนตร ชาสุวรรณ. “การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.

สุจิต บุญบงการและพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. “พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงการเลือกตั้งของคนไทย พ.ศ. 2526”. รายงานการวิจัย, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2527. 254 หน้า.

สุดาวรรณ มีบัว. “การมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.

สุวิทย์ โพธิราชา. “ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.

อนันต์ พิมพ์ดี. “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลเมือง จังหวัดยโสธร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.

อุทิศ แก้วขาว. “ความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกี่ยวกับคุณลักษณะ และบทบาทของนายกเทศมนตรี : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.

1.3 อินเทอร์เน็ต

เว็บไซต์กรมการปกครอง <[http:// www.dopa.go.th.com](http://www.dopa.go.th.com)> (27/02/2008).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในวงเล็บ () ให้ตรงกับความเป็นจริง

สำหรับผู้วิจัย

- | | | |
|--|------------------------|--------|
| 1. เพศ | | 1. [] |
| () ชาย | () หญิง | |
| 2. อายุ | | 2. [] |
| () 18-30 ปี | () 31-40 ปี | |
| () 41-50 ปี | () 50 ปีขึ้นไป | |
| 3. ระดับการศึกษา | | 3. [] |
| () ประถมศึกษา | () มัธยมศึกษาตอนต้น | |
| () มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. | () อนุปริญญา/ปวส. | |
| () ปริญญาตรี | () สูงกว่าปริญญาตรี | |
| 4. สถานภาพ | | 4. [] |
| () โสด | () สมรส | |
| () หย่าร้าง | | |
| 5. อาชีพ | | 5. [] |
| () ทำนา | () ค้าขาย | |
| () รับจ้าง | () รับราชการ | |
| 6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน | | 6. [] |
| () ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท | () 3,001 - 5,000 บาท | |
| () 5,001 - 7,000 บาท | () 7,001 - 10,000 บาท | |
| () 10,001 - 15,000 บาท | () มากกว่า 15,000 บาท | |
| 6. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน | | 7. [] |
| () ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท | () 3,001 - 5,000 บาท | |
| () 5,001 - 7,000 บาท | () 7,001 - 10,000 บาท | |
| () 10,001 - 15,000 บาท | () มากกว่า 15,000 บาท | |
| 8. ท่านเคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองในระดับท้องถิ่นหรือไม่ | | 8. [] |
| () เคย | () ไม่เคย | |

ตอนที่ 2 ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในข้อความที่ท่านเห็นว่าใช่ หรือไม่ใช่

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	สำหรับ ผู้วิจัย
1. โครงสร้างของ อบจ. มี 2 คือ ฝ่ายบริหารและฝ่ายสถานิติบัญญัติ			9 []
2. นายก อบจ. ต้องมาจากการเลือกตั้งและไม่สามารถดำรงตำแหน่ง 2 วาระติดต่อกันได้			10 []
3. ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ. ต้องจบการศึกษาปริญญา ตรีขึ้นไป			11 []
4. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่นั้นติดต่อกันเป็นเวลา ไม่ต่ำกว่า 90 วัน จนถึงวันเลือกตั้ง			12 []
5. อำเภอหนึ่งให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้หนึ่งคน			13 []
6. เขตเลือกตั้งสมาชิกสภา อบจ. ให้ถือว่า 1 อำเภอ เป็น 1 เขตเลือกตั้ง			14 []
7. คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมีได้ไม่เกิน 7 คน			15 []
8. วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภา อบจ. มีวาระ 4 ปี			16 []
9. ผู้สมัครสมาชิกสภา อบจ. ต้องสังกัดพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง			17 []
10. อบจ. ไม่ได้รับเงินงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาล			18 []
11. อบจ. มีรายได้ในการจัดเก็บภาษีท้องที่ ภาษีโรงเรือน และภาษี ที่ดิน			19 []
12. อบจ. มีหน้าที่ในการพัฒนาตำบลในด้านเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม			20 []
13. ผู้สมัครแต่งตั้งตัวแทนประจำอยู่ ณ หน่วยเลือกตั้งได้หน่วยละ 1 คน			21 []
14. ผู้รับสมัครรับเลือกนายก อบจ. ตั้งต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี บริบูรณ์ นับแต่วันเลือกตั้ง			22 []
15. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถยุบสภา อบจ. ได้			23 []

ข้อคำถาม	ใช่	ไม่ใช่	สำหรับ ผู้วิจัย
16. ผู้รับสมัครรับเลือก สมาชิกสภาอบจ. ต้องต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ นับแต่วันเลือกตั้ง			24 []
17. อบจ. ที่ครบวาระต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายใน 90 วัน			25 []
18. อบจ. ที่พ้นจากตำแหน่งเพราะสาเหตุอื่นต้องมีการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ภายใน 60 วัน			26 []
19. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้าน ขอเพิ่มชื่อ/ขอลบชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 10 วัน			27 []
20. ผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปีจึงสามารถสมัครเป็น นายก อบจ. ได้			28 []
21. การยื่นคัดค้านผลการเลือกตั้ง อบจ. ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องยื่นภายใน 48 ชั่วโมง นับวันประกาศผลการเลือกตั้ง			29 []
22. การเข้าชื่อคัดค้านผลการเลือกตั้ง สมาชิกสภาอบจ. มีได้ไม่เกินจำนวน 100 คน			30 []
23. ผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ไม่อนุญาตหรือขัดขวางไม่ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ต้องระหว่างโทษ 1 ปีหรือทั้งจำทั้งปรับ			31 []
24. ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่มีอำนาจยุบสภา อบจ. ได้			32 []
25. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจยุบสภา อบจ. ได้			33 []

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน จังหวัด
 คำชี้แจง โปรดตอบคำถามโดยการกาเครื่องหมาย (✓)ลงในช่องคำตอบที่ท่านเลือก

ข้อความ	ระดับของความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. ด้านเขต / หน่วย / ที่เลือกตั้ง						
1.1 กำหนดให้ 1 อำเภอ เป็น 1 เขตเลือกตั้ง ในปัจจุบันมีความเหมาะสม						34 []
1.2 กำหนดให้ประชาชนจำนวน 1,000 คนต่อ 1 หน่วยเลือกตั้งในปัจจุบันมีความเหมาะสม						35 []
1.3 การกำหนดให้พื้นที่ศาลาประชาคมหมู่บ้านของแต่ละหมู่บ้านเป็นหน่วยเลือกตั้ง						36 []
1.4 จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้านเป็น 1 หน่วยเลือกตั้ง						37 []
1.5 การเดินทางไปยังหน่วยเลือกตั้งในหมู่บ้านของท่านในปัจจุบันมีความเหมาะสม						38 []
2. ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง						
2.1 ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง อบจ. ในปัจจุบันมีความเหมาะสม						39 []
2.2 เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งในปัจจุบันมีความเหมาะสม						40 []
2.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้งในปัจจุบันมีความเหมาะสม						41 []
2.4 การนับคะแนนรวมจุดเดียวที่จังหวัดทำให้โปร่งใส						42 []

ข้อความ	ระดับของความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
2.5 การใช้เงินซื้อเสียงของผู้สมัครทำให้ได้สมาชิกที่ไม่มีประสิทธิภาพ						43 []
3. ด้านการคัดค้านการเลือกตั้ง						
3.1 หน่วยงานของรัฐสนับสนุนให้มีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเหมาะสมดี						44 []
3.2 การทำหน้าที่ของผู้ได้มอบหมายให้ทำหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งมีความเหมาะสม						45 []
3.3 ในหน่วยเลือกตั้งได้มีการแต่งตั้งผู้สังเกตการณ์มาประจำที่หน่วยเลือกตั้งเหมาะสมเพียงใด						46 []
3.4 คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ใช้อำนาจ / ตำแหน่งเพื่อชักจูงให้ลงคะแนนแก่ผู้สมัครบางคน						47 []
3.5 ในหน่วยเลือกตั้งมีการตั้งคณะกรรมการจากหน่วยอื่นมาร่วมเป็นสักขีพยานหรือไม่						48 []
4. ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง						
4.1 ก่อนการเลือกตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการอบรม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับแก่เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเหมาะสมเพียงใด						49 []
4.2 ก่อนการเลือกตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งมีการสาธิตแก่ประชาชนที่เป็นเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยหรือไม่						50 []

ข้อความ	ระดับของความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
4.3 ก่อนมีการเลือกตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบเหมาะสมเพียงใด						51 []
4.4 การจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำหน่วยเลือกตั้งให้ผู้ใช้สิทธิและเจ้าหน้าที่เหมาะสม						52 []
4.5 คณะกรรมการการจัดการเลือกตั้งปัจจุบันมีความบริสุทธิ์และยุติธรรมเพียงใด						53 []
5. ด้านการกำหนดโทษ						
5.1 บทกำหนดโทษของผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีความเหมาะสมดี						54 []
5.2 การลงโทษผู้กระทำผิด พรบ. การเลือกตั้งด้วยการฉกบัตรมีความเหมาะสมดีเพราะทำให้ประชาธิปไตยมีความก้าวหน้า						55 []
5.3 การแจกใบแดง ใบเหลืองแก่ผู้สมัครทำให้ได้สมาชิกที่ไม่มีความสามารถเข้ามาทำหน้าที่						56 []
5.4 ผู้สมัครที่ถูกใบแดง-เหลือง อาจถูกกีดกันแก้งั้นนั้นต้องลงโทษผู้กีดกันแก้งั้นด้วย						57 []
5.5 การลงโทษผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งด้วยการเสียสิทธิบางประการทำให้ประชาชนได้ใช้สิทธิของตนเองตามระบอบประชาธิปไตย						58 []

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

1. ด้านเขต/หน่วย/ที่เลือกตั้ง

.....

.....

.....

.....

2. ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการคัดค้านการเลือกตั้ง

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง

.....

.....

.....

.....

5. ด้านบทกำหนดโทษ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอเจริญพรและขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เมธิ สมภักดี
อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
2. อาจารย์ วรเทพ เวียงแก
อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
3. อาจารย์ พจนพงษ์ ทুমแสน
อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ค

หนังสืออนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

ที่ ศธ 6012/ว149



มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

20 มีนาคม 2551

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่.....

ด้วย พระสนธยา ญาณุตตโม(ทาเถา) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรสา
สนศาสตร์ มหบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 48140436 กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษา
เฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” โดยมี ผศ.พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ ผศ.ทรงวุฒิ ศรีวิไล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
เพื่ออนุญาตให้ นักศึกษาดังกล่าว เก็บรวบรวมข้อมูลจากชุมชนของท่าน ทั้งนี้จะเก็บรวบรวมข้อมูล
ระหว่างวันที่ 20 เมษายน – 20 พฤษภาคม 2551 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณล่วงหน้ามา
ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระมหาสาคร ชิตจุกโร)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในวงเล็บ () ให้ตรงกับความเป็นจริง

สำหรับผู้วิจัย

- | | | |
|--|------------------------|--------|
| 1. เพศ | | 1. [] |
| () ชาย | () หญิง | |
| 2. อายุ | | 2. [] |
| () 18-30 ปี | () 31-40 ปี | |
| () 41-50 ปี | () 50 ปีขึ้นไป | |
| 3. ระดับการศึกษา | | 3. [] |
| () ประถมศึกษา | () มัธยมศึกษาตอนต้น | |
| () มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. | () อนุปริญญา/ปวส. | |
| () ปริญญาตรี | () สูงกว่าปริญญาตรี | |
| 4. สถานภาพ | | 4. [] |
| () โสด | () สมรส | |
| () หย่าร้าง | | |
| 5. อาชีพ | | 5. [] |
| () ทำนา | () ค้าขาย | |
| () รับจ้าง | () รับราชการ | |
| 6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน | | 6. [] |
| () ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท | () 3,001 - 5,000 บาท | |
| () 5,001 - 7,000 บาท | () 7001- 10,000 บาท | |
| () 10,001 -15,000 บาท | () มากกว่า 15,000 บาท | |
| 6. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน | | 7. [] |
| () ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท | () 3,001 - 5,000 บาท | |
| () 5,001 - 7,000 บาท | () 7001- 10,000 บาท | |
| () 10,001 -15,000 บาท | () มากกว่า 15,000 บาท | |
| 8. ท่านเคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองในระดับท้องถิ่นหรือไม่ | | 8. [] |
| () เคย | () ไม่เคย | |

ตอนที่ 2 ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในข้อความที่ท่านเห็นว่าใช่ หรือไม่ใช่

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	สำหรับ ผู้วิจัย
1. โครงสร้างของ อบจ. มี 2 คือ ฝ่ายบริหารและฝ่ายสถานิติบัญญัติ			9 []
2. นายก อบจ. ต้องมาจากการเลือกตั้งและไม่สามารถดำรงตำแหน่ง 2 วาระติดต่อกันได้			10 []
3. ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งนายก อบจ. ต้องจบการศึกษาปริญญา ตรีขึ้นไป			11 []
4. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่นั้นติดต่อกันเป็นเวลา ไม่ต่ำกว่า 90 วัน จนถึงวันเลือกตั้ง			12 []
5. อำเภอหนึ่งให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้หนึ่งคน			13 []
6. เขตเลือกตั้งสมาชิกสภา อบจ. ให้ถือว่า 1 อำเภอ เป็น 1 เขตเลือกตั้ง			14 []
7. คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมีได้ไม่เกิน 7 คน			15 []
8. วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภา อบจ. มีวาระ 4 ปี			16 []
9. ผู้สมัครสมาชิกสภาอบจ. ต้องสังกัดพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง			17 []
10. อบจ. ไม่ได้รับเงินงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาล			18 []
11. อบจ. มีรายได้ในการจัดเก็บภาษีที่อยู่ที่ ภาษีโรงเรือน และภาษี ที่ดิน			19 []
12. อบจ. มีหน้าที่ในการพัฒนาตำบลในด้านเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม			20 []
13. ผู้สมัครแต่งตั้งตัวแทนประจำอยู่ ณ หน่วยเลือกตั้งได้หน่วยละ 1 คน			21 []
14. ผู้รับสมัครรับเลือกนายก อบจ. ตั้งต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี บริบูรณ์ นับแต่วันเลือกตั้ง			22 []

15. นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสามารถยุบสภา อบจ. ได้			23 []
---	--	--	--------

ข้อคำถาม	ใช่	ไม่ใช่	สำหรับ ผู้วิจัย
16. ผู้รับสมัครรับเลือก สมาชิกสภาอบจ. ตั้งต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ นับแต่วันเลือกตั้ง			24 []
17. อบจ. ที่ครบวาระต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายใน 90 วัน			25 []
18. อบจ. ที่พ้นจากตำแหน่งเพราะสาเหตุอื่นตั้งมีการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ภายใน 60 วัน			26 []
19. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้าน ขอเพิ่มชื่อ/ขอลอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 10 วัน			27 []
20. ผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปีจึงสามารถสมัครเป็น นายก อบจ. ได้			28 []
21. การยื่นคัดค้านผลการเลือกตั้ง อบจ. ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องยื่นภายใน 48 ชั่วโมง นับวันประกาศผลการเลือกตั้ง			29 []
22. การเข้าชื่อคัดค้านผลการเลือกตั้ง สมาชิกสภาอบจ.มิได้ไม่เกินจำนวน 100 คน			30 []
23. ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างไม่อนุญาตหรือขัดขวางไม่ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ต้องระหว่างโทษ 1 ปีหรือทั้งจำทั้งปรับ			31 []
24. ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่มีอำนาจยุบสภา อบจ. ได้			32 []
25. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจยุบสภา อบจ. ได้			33 []

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน จังหวัด
 คำชี้แจง โปรดตอบคำถามโดยการกาเครื่องหมาย (✓)ลงในช่องคำตอบที่ท่านเลือก

ข้อความ	ระดับของความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	

<p>1. ด้านเขต / หน่วย / ที่เลือกตั้ง</p> <p>1.1 กำหนดให้ 1 อำเภอ เป็น 1 เขตเลือกตั้ง ในปัจจุบันมีความเหมาะสม</p> <p>1.2 กำหนดให้ประชาชนจำนวน 1,000 คน ต่อ 1 หน่วยเลือกตั้ง ในปัจจุบันมีความเหมาะสม</p> <p>1.3 การกำหนดให้พื้นที่ศาลาประชาคม หมู่บ้านของแต่ละหมู่บ้านเป็นหน่วยเลือกตั้ง</p> <p>1.4 จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้านเป็น 1 หน่วยเลือกตั้ง</p> <p>1.5 การเดินทางไปยังหน่วยเลือกตั้งใน หมู่บ้านของท่านในปัจจุบันมีความเหมาะสม</p> <p>2. ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง</p> <p>2.1 ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง อบจ. ในปัจจุบันมีความเหมาะสม</p> <p>2.2 เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งในปัจจุบันมีความเหมาะสม</p> <p>2.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้งในปัจจุบันมีความเหมาะสม</p>						<p>34 []</p> <p>35 []</p> <p>36 []</p> <p>37 []</p> <p>38 []</p> <p>39 []</p> <p>40 []</p> <p>41 []</p>
--	--	--	--	--	--	---

ข้อความ	ระดับของความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	

2.4 การนับคะแนนรวมจุดเดียวที่จังหวัดทำให้โปร่งใส					42 []
2.5 การใช้เงินชื่อเสียงของผู้สมัครทำให้ได้สมาชิกที่ไม่มีประสิทธิภาพ					43 []
3. ด้านการคัดค้านการเลือกตั้ง					
3.1 หน่วยงานของรัฐสนับสนุนให้มีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเหมาะสมดี					44 []
3.2 การทำหน้าที่ของผู้ได้มอบหมายให้ทำหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งมีความเหมาะสม					45 []
3.3 ในหน่วยเลือกตั้งได้มีการแต่งตั้งผู้สังเกตการณ์มาประจำที่หน่วยเลือกตั้งเหมาะสมเพียงใด					46 []
3.4 คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ใช้อำนาจ / ตำแหน่งเพื่อชักจูงให้ลงคะแนนแก่ผู้สมัครบางคน					47 []
3.5 ในหน่วยเลือกตั้งมีการตั้งคณะกรรมการจากหน่วยอื่นมาร่วมเป็นสักขีพยานหรือไม่					48 []
4. ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง					
4.1 ก่อนการเลือกตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการอบรม กฏ ระเบียบ ข้อบังคับแก่เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเหมาะสมเพียงใด					49 []
4.2 ก่อนการเลือกตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งมีการสาธิตแก่ประชาชนที่เป็นเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยหรือไม่					50 []

ข้อความ	ระดับของความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
4.3 ก่อนมีการเลือกตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบเหมาะสมเพียงใด						51 []
4.4 การจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำหน่วยเลือกตั้งให้ผู้ใช้สิทธิและเจ้าหน้าที่เหมาะสม						52 []
4.5 คณะกรรมการการจัดการเลือกตั้งปัจจุบันมีความบริสุทธิ์และยุติธรรมเพียงใด						53 []
5. ด้านการกำหนดโทษ						
5.1 บทกำหนดโทษของผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีความเหมาะสมดี						54 []
5.2 การลงโทษผู้กระทำผิด พรบ. การเลือกตั้งด้วยการนิกับัตรมีความเหมาะสมดีเพราะทำให้ประชาธิปไตยมีความก้าวหน้า						55 []
5.3 การแจกใบแดง ใบเหลืองแก่ผู้สมัครทำให้ได้สมาชิกที่ไม่มีความสามารถเข้ามาทำหน้าที่						56 []
5.4 ผู้สมัครที่ถูกใบแดง-เหลือง อาจถูกกีดกันแก่งจะนั้นต้องลงโทษผู้กีดกันแก่งด้วย						57 []
5.5 การลงโทษผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งด้วยการเสียสิทธิบางประการทำให้ประชาชนได้ใช้สิทธิของตนเองตามระบอบประชาธิปไตย						58 []

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. ด้านเขต/หน่วย/ที่เลือกตั้ง

.....
.....
.....
.....

2. ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง

.....
.....
.....
.....

3. ด้านการคัดค้าน

.....
.....
.....
.....

4. ด้านการดำเนินการ

.....
.....
.....
.....

5. ด้านการกำหนดโทษ

.....
.....
.....
.....

ขอเจริญพรและขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	พระสนธยา ญาณุตตโม (ทาเถา)
วัน เดือน ปีเกิด	18 กรกฎาคม พุทธศักราช 2521
ที่อยู่ปัจจุบัน	วัดหนองแวง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	2546 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศาสตรบัณฑิต(พธ.บ.) มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
ประวัติการทำงาน	2546 ครูสอนโรงเรียนการกุศลวัดหนองแวง